
А. М. ЧОЧУА.

АНВАН ҭQUƏ

(ААВАҭI АТӨТРА)

(Одобрено Методическим Советом НКП Абхазии)

По заказу В. Ц. К. Нового алфавита
ИЗДАНИЕ АБГИЗА

А. М. ЧОЧУА.

АНВАН ҭQUƏ

(ААВАҭІ АТӨТРА).

(Одобрено Методическим Советом НКП Абхазии)

По заказу В. Ц. К. Нового алфавита
ИЗДАНИЕ АБГИЗА

Сухум, типо-литография
Наркомпромторга Абхазии.
Зак. № 2303—Тираж 15.000.
Абглавлит № 121.

ARÇAYƏ IZƏ.

Ari anban İquə irəzkəup aşkol ıkuənıei apxiarei ayrei zçarc ztaxəu abərgıei. Aşkol ıkuənıei abərgıei eicrək. nagua aİquə ayra mariam. Izban akuzar, bİba-aaba şəkusa zxəçua aıkuən iguapxua, ixşəy zəzcua aİquə abərg izə guərɸəxıgoup, abərg ikunagaua aıkuən iXuartam. Abri azə aıkuənəi abərgəi irzeipsnə irəkunagaxaşa aİquə ayra mariam; abri aqnəɸ ari anban İquə iagəu rajaxaşt. Sguəoueiİ ari anban İquala anban dzərçaua syəzıa arçayıa iagəu sdərbar İa hapxiaqa adəryagi iantəçua iagəu agəmkua itəçracə.

Aşkol italua aıkuənıa zegiə eipsəm: İoukə məcxuə ipxaİoiİ, urəzçaar iıajom, daɸaİouk.giə iXuət-xuətua, rəbıə İaanə iıajoiİ, ajakua rəbzak mİa-kua. Arçayə iualəup kuəıııarəla akumkua xaala, rguəbzəouıəla açayıa danrəzçaua imİakua ipxamİakua acəmxura rəbıə neiçəxnə irİharacə.

Rapxıaza arçayə açayıa drəzçauaeiİ dousə rtaayıa zeipsrou, zanaats irəμου, İeı İangəlua, xuəlpazə İanəİtalua, amş şərgua. Anban İquə İanəu ajakuei asaxıakuei İaargua izmaanou açayıa aja-eipİəla irİharoup, irzeiləm-kaaz, irzəmİhaz arçayə aja-kurpİəla id'irİharoup.

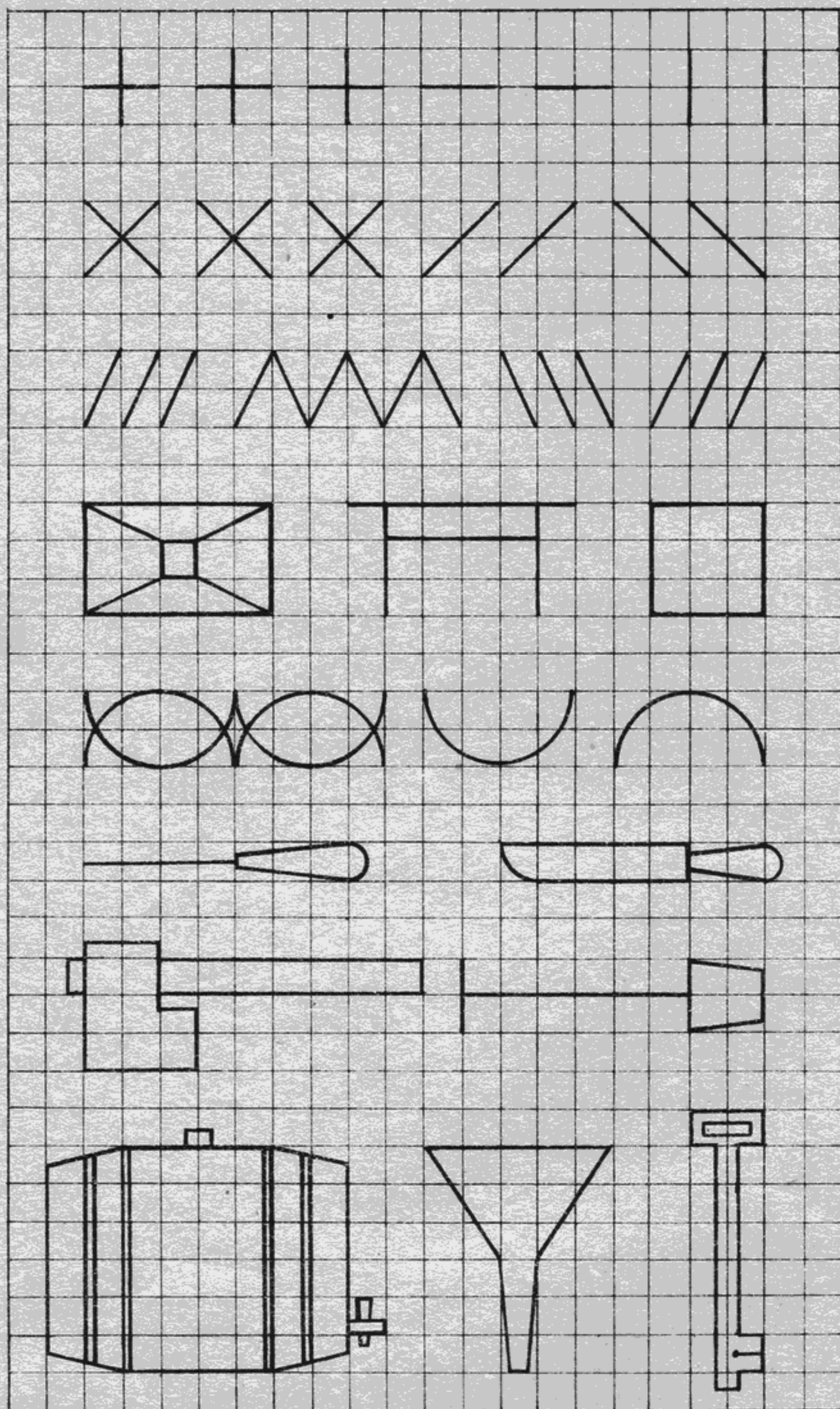
Arçayə rapxıaza açayıa idirçoiİ: aɸafa, agəlala, aİetrad kuçafa, akalam kəfa, nas asaxıatəxrei, ayrei, andan çarei irəİagoiİ. Asaxıa təxra apxıaza izataxəu abri aup: ala-İagarei anapɸrei rzə.

Açayıa aşkol İantala inarknə mıəbıək aşkol pıarakua rçoiİ, agi amıəbı İsaxıatəx'ueiİ, anban aıuakua rəy'ueiİ, nas anban çara İalagoiİ. Anban çara xənz reiha aamta amgaroup.

Anban rçoiİ bıə-metodla. Açayıa irçaz anbau aja apxıa, aguta, aİtaxı İalaçanə İapxıoiİ, rəbz pɸracə, rəla ckıa eilıakaaaracə, nas irçaz anban ayra İalagoiİ. Anban çara İalagaanza aşkolıkuənıa İrdər'uazaroup abıeilaça aja şalç'ua, ajeiləx-abıkua şıəlç'ua.

Abərgıa anban İanalgalakı agazetkuei axsaalagəkuei rəpxıara İalagaroup.

A. M. Çoıua.

ll ll ll ll ll

ll ll ll ll ll

ll ll ll ll ll

ll ll ll ll ll

ll ll ll ll ll

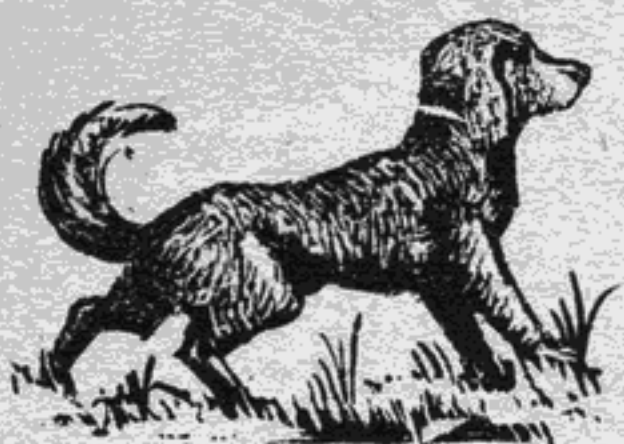
ll ll ll ll ll

ll ll ll ll ll

ll ll ll ll ll

ll ll ll ll ll

ll ll ll ll ll

A a*A, a***L l***L, l***Alà***Alà*

Àl, alà, àla; àa àla, àa alà.

àa al.

N n*N, n***An***An*

An, nan, lan; aa nan, àa lan. Àna lan, àa Àna lan.

M m*M, m***Àmaa***Àmaa*Amla, amalà; amaanà.
Amàl, amàn.
Àmaa àmam. Imaaanà.**R r***R, r*Ar, arà, àmra àrra,
aarà, àmamra, àlra,
alàr, ran, aràara.Àa nan lra, àa
Àrlanaa rra.**Arà***Arà*

Ananəra, aləra, ələm, amaamən,
arəməla, aməm.

Nan ləl; əa amaamən; aləra malər
əmam; nan ananəra ləmam; əa aləra.

X x Ax, əxa, əxra, axa-
mə, əxa, əxara, axən,
əarəxra, arxrə, ama-
axər, anxərə, əmaxa.

Amaamən

Amaamən

Amaaxər xaəm.

Əa axamə. Əmaxa amx,

Əna axə ləmam.

A x ə

Axə

Əxia, axiə, əlaxı, axiəna, arəxi,
xəxi, axxiə, axiarə, axiərxı, əxiar-
xiarra.

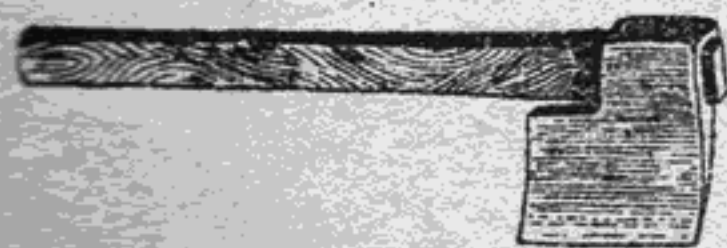
Əna, əa axiə. Axxiə xəmə.
Nan axiəna ləmam.

I
i

Əlaxı

Əlaxı

I i

I i

Aixə, iaxə, aiərə, ir, ixə, ari,
iən, ain, əimaa, iarə, amariəl.

Nina aimaə ləmam.

Əa Nina lan. Ari amaaxər
xaəm. Əlra maaxər əlam. Əa ərxa.
Ərxa mxə lam.

Mixa ərxa mxə imam.

Aixə

Aixə

A n a p è

Anapè

P p

p

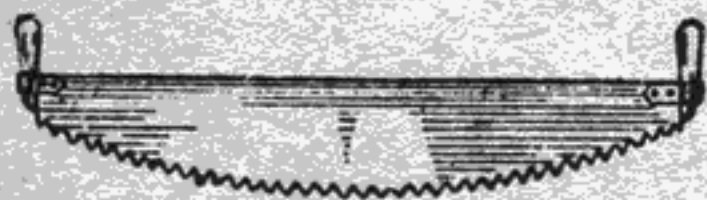
Apàl, apà, map, àmpèl, apèrpèl, apirì, axapà, aprà, apèlara.

Pìla ixə ixima? Mìxa àmpèl ìmam. Àa al pal. Apirì aixə àaxama? Pìla aixà àmala ìman.

Uarà, ùi, aurà, auəxa, auaà, auarà, uaài, ulà.

Uarà iaxà uaàma? Àai. Uarà ulà aàma? Manou. Ui ila aàma? Àai. Auapà uəx. Àmpèl imx. Auàl əlx. Uaài uara auàpa uəmanə. Aixà uəmanə àlra uəlal.

Aixà xə unapàla.

Axuàrxı

Axuàrxı

Àxua, axurà, axuəl, àxuərra,

axuəla, axuə, axuàrxı, axuala, àxu,

axuanə, axuarà, àxuaxua, àxulara.

Àxuiara aàma? Mamou. Aixà uəmanə uaài! Mìxa uaài.

E e

E, e

Apèro

Aperò

O o

O, o

Aolèr

Aolèr

P p

P p

Axàrp, apà, apxà, àpxia, apàra, aparà, axuəmpàl, àapən, àpxən, apxàrra, ipxour, apàñ, àpa, arəpxi, àpxiara, axəlpà, apəlaʒa àpərra, apàpa.

Axəlpà

Axəlpà

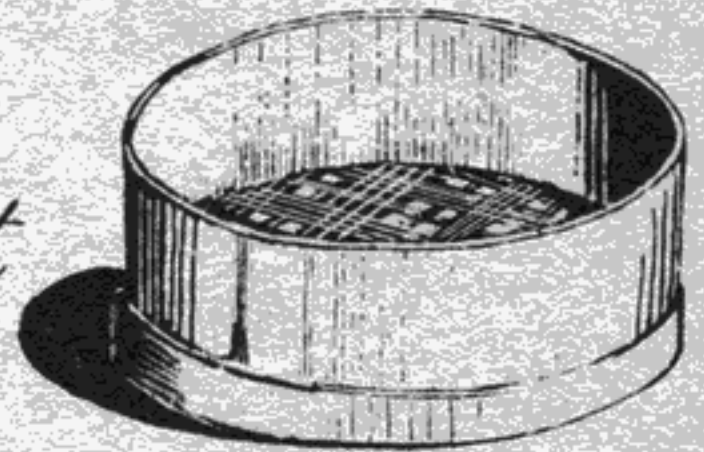
Ari Xiəna lpa iour. Àa Xiəna lpa. Apero Xiəna lpa imouma? Àai apero Xiəna lpa imour.

Mània lpa Mìxa apero imouma? Mamou, imam. Unei apero aàxu! Uàn ulpəl, apero ləmx. Uaàinë aolər uàx. Arəpxi uəmouma? Mamou.

Atəp, atpà, anàxuta, auantà, àtara, atətən, artrà, atənxà, atourəx, àxita, àtalara, atparà, aləxuta, atəpara, atuàn, atənxà, àteira, àtax-xara, àtax, anaptarpà.

T t

T t

Aləxuta

Aləxuta

Uarà atətən uəmouma? Àai. Atətən àxu àmouma? Mamou. Auaà taaləm ruàma?

T t

T t

Aṭamà, aṭəp, aṭoura, arṭra, aṭə, iarṭə, ipərṭlā, aṭarà, auaṭàla.

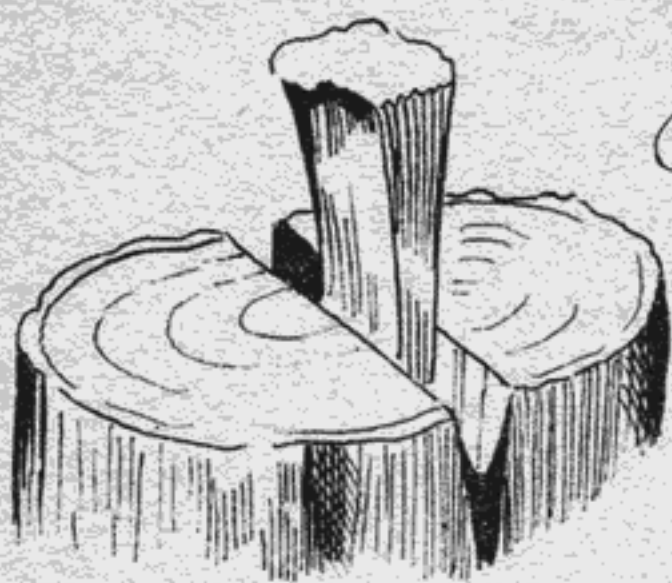
Tiṭəu inapə ixiueiṭ. Tiṭəu uuaṭàla uəxiuama? Àai. Aṭə pər'ueiṭ.

Aṭə àlra ilapreiṭ. Ari aləra xuaxour, àxià 'iàlərxəiṭ.

Aṭə

Aṭə

Nan lṭamà artəiṭ, axà ixaàm. Aṭə aṭoura ilapreiṭ.

Asàl

Asàl

S s

S, s

Asə, apsə, àpsa, àsas, àpsua, asanən, asanițăr, asaàn, àslan, asaàt, asrà, àsra.

Apsamà, asəs, asțol, asțùel, asaxtàn, asaàra, amasàr, saarà, asamauàr, àsalam, asarà, asàxia, Apsnə, àimsara, ainisə, amest.

Alà uàs. Uarà uàs. Sarà sàsuum. Sima uləpxı, Isaxia təx! Asə auàma? Mamou. Aai, asə aueiț. Asaàt uəmo-uma? Àai. Sarà isət usaàt. Iaăxu. Maṇ, apàra səmam. Apsnə pxàrrour. Apsnə sənxoit. Àpsuaa Apsnə inxoit. Apsnə saàit səpsə səmanə.

Aixà uəmanə uaài, asàl uàs. Maṇ snəpə, səxiueiț. Exià apstà stan àraxu səmanə, àmra pxauàn. Spațret təsxueiț, uarà upațret təumxən. Exià asaxtàn aàsxoit; asaxtàn aimaà àləsx'ueiț. Uarà asaxtàn eimaà uəmouma? Mamou, asaxtàn-eimaà səmam. Sima asaxtan-eimaà ləmouṇ.

Ș ș

Ș, ș

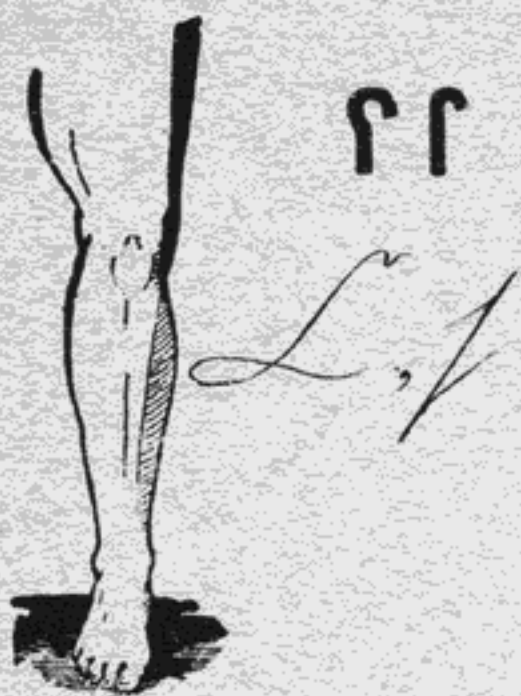
Aș, așə, anàșa, așəla, așșa, ațəșa, așrà, așșra, àrșra, așarà, așàra, așpə, amș, àxașa, axș, àșarp, àraș, arașə, àlașara, amșən, așxə, àxușa.

Alà uəueiț, uàs. Mamou alà ș'ueiț. Anàșa așouṇ laxəei iaxiei șourouṇ. San așə lșeiț. Mânia apșà ləlalt.

Așaxa

Așaxa

Àpxən șouraxoiț. Nan lxaxuə șlàma? Àai, nan lxaxuə șlăeiț. Uaalà xumàrra. Axà səmam. Uarà uxumàrla. Uxə uəxioma? Àai.

ſ ſ

Afà, àfxa, àfəf, àfxua, afaurà, àfxafəpə, afəpə, afàl, àfata, àftaxı, afàpa, àftra, afanəxra, àftalara, apf,afamxəşlara, afafàl.

Afà ilam. Ifà xuàrtam. Afà pxouma? Ipxouſ. Àfa afà ləlam. Àfa ləfxua ləxi'ueiſ.

Afəpə

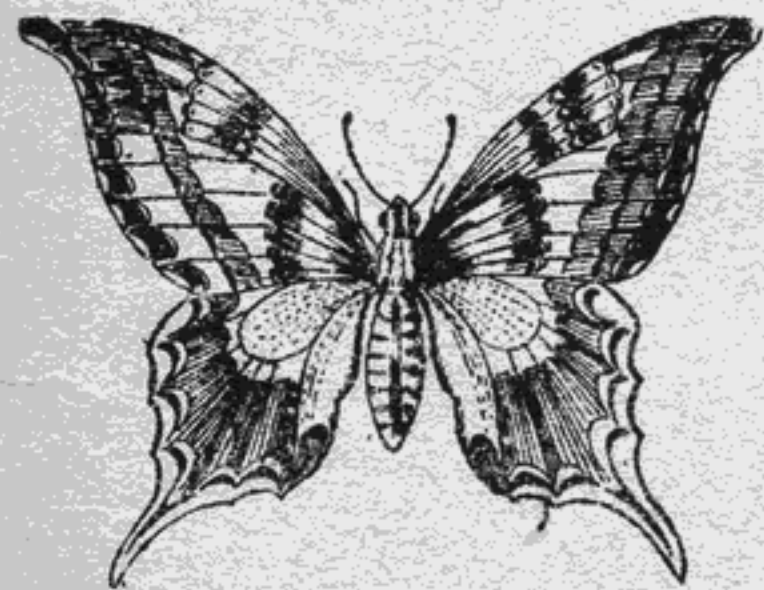
Afəpə

Akə, akakàn, akəpəsta, anəmgə, akłàs, akəloş, akà-kala, akəlsra, akàn, akuəku, akasə, akàma, ak.rətara, akalat, amarkatəl.

Uàn akasə ləmoura? Àai, iləmour. Uàn lkasə auaarà sət. Mamou, larà iltaxəuſ. Akasə aàxu.

Sàkuət ikakàn ssa kəpseit. Isətəf akakàn. Àa, uəst. Akakàn xuàrtam, iXuapsoſuſ. Uarà akəloş aàuxuama? Àai, iaəsxueiſ. Uafà akəloş imouma? Imouſ. Uàn? San iləmam.

Auatka uəmoura? Mamou. Auatka rteiuàm. Kəan auatka ixə itəlt. Auatka xuàrtam.

Aparpaləkı

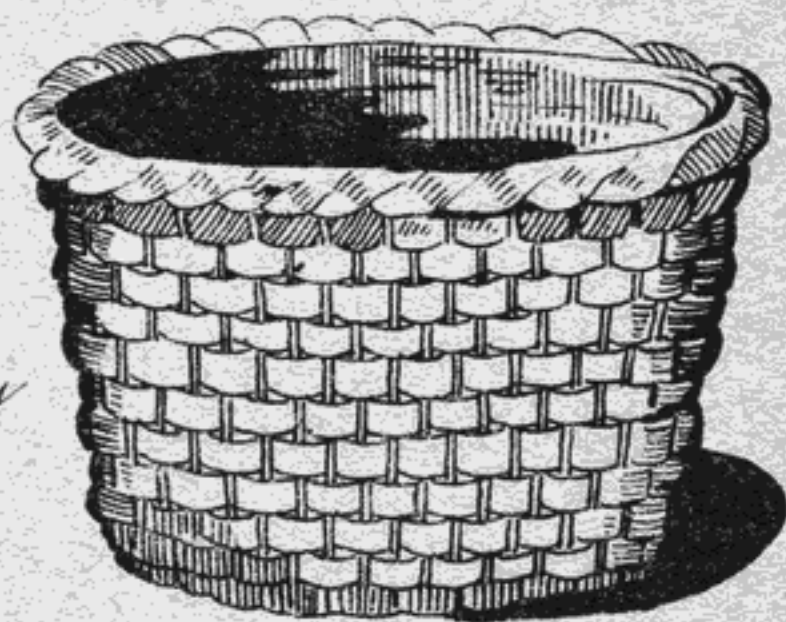
Aparpaləkı

Àkıaraxu, akıàpa, aplakı, akıa-patrà, aparpaləkı, akıatèi, àkıərkiərri. Àkıaraxu uəmoura? Mamou. Safà ikıaraxu aàxu. Apàra səmam. Apàra Kəan lımpsax. Kəan apàra imam.

Sarà iusərpsaxəſ. Àkıaraxuala uxəs.

K k

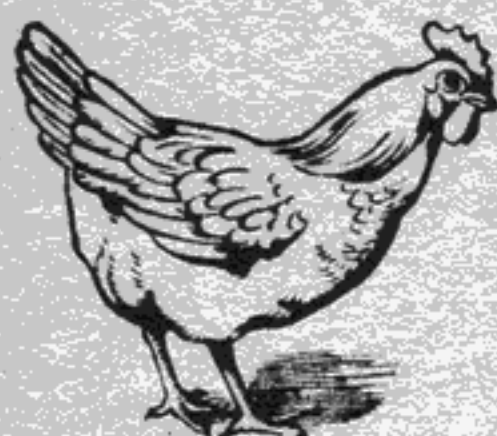
K, k

Akalət

Akalət

Àkɪaraxu sət, sxəsəp. Uəst. Àkɪaraxu aʃʃà axɪfəuma?
 Àai. Aʃʃa sətəi. Aʃʃà akɪapatra itoup. Akɪapatrà uəmouma?

Akɪtə

Akɪtə

Akɪtə, akɪàtə, akɪàra, àʃkuakua, akɪàr,
 akɪàkuara, àkuasara, àkuʃa-məkuʃa, akɪapèi.

Auətra akɪtə toup.

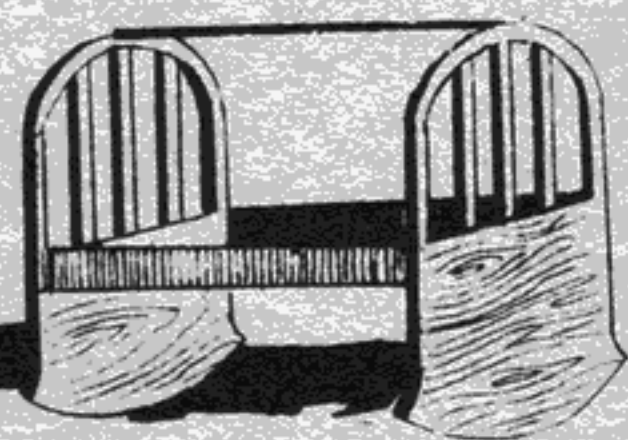
Akɪtə aʃəla at.

Kuàkuua, uai akɪtə aʃəla at.

Àga, agàn, agarà,
 aməstxuàg, amagana,
 akumsag, àgaga.

G g

G g

Agàra, aagara, àlgara, àlagara,
 àglas, aguargualəèi.

Anàrma axàrp alx. Anàrma agàn
 àmam. Anàrma zlərx'uazi. Àgaga
 uəmouma? Àai. Səgaga səstoup. Uarà
 iuəmouma àgaga? Àai. Agàra gəloup
 auatàx agutanə. Ugəl, agàra uəmanə uai.

Agàra

Agàra

Agɪəl

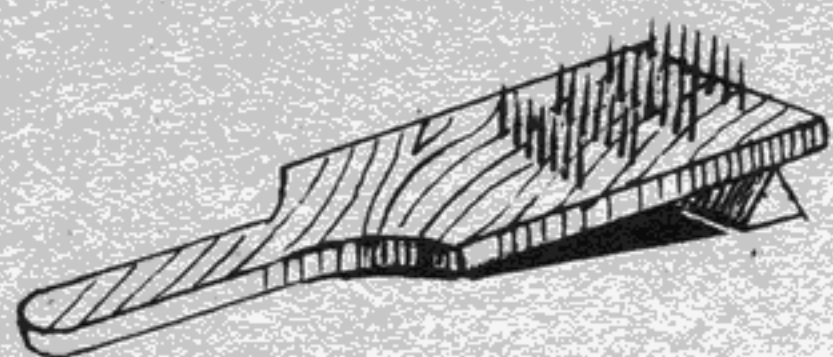
Agɪəl

Agàra arà ɪrgəl.

Alagiàn, amgɪəl, agiàma,
 àgiagiara.

Aplàkɪ amgɪəl anəuma?
 Mamou. Amgɪəl asaàra ɪanəup.
 Mgɪal sak sət. Amgɪəl xaàumà?
 Mamou, amgɪəl agiàma àmam.

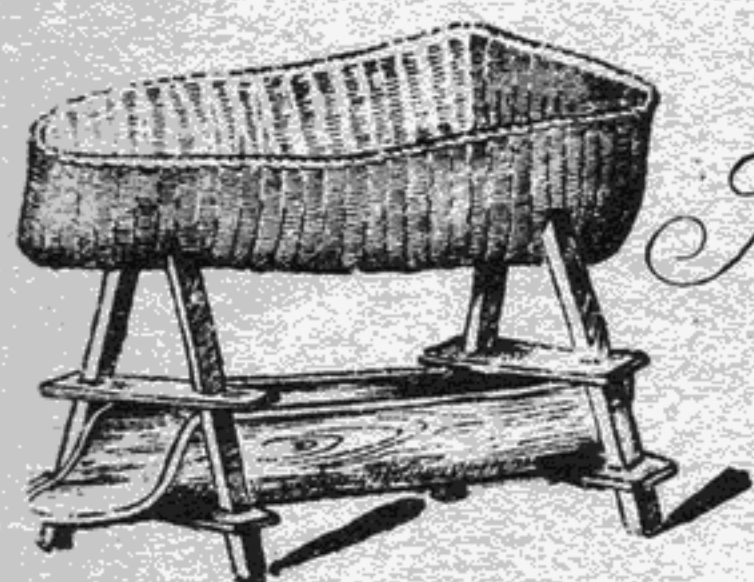
Amgɪəl axəz at, nas ɪxàaxoɪt.
 Anɪ ilagiàn agɪəl anəup.

Alaskuəgu

Alaskuəgu

Aguàra şparəşş'ua?

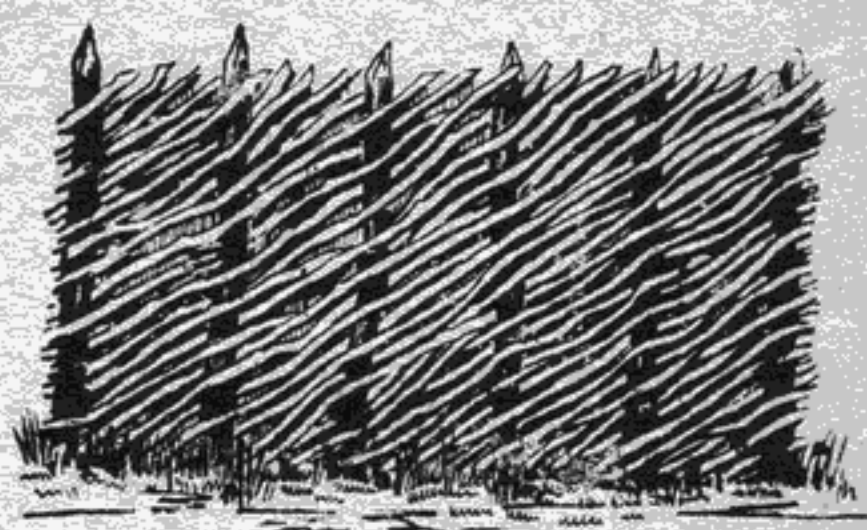
Akuəpa

Akuəpa

K k

K, k

Aguər, aguragarà, aguəla, aguəguəm, aguə, aguàrpxarà, aguàm, guək, àmguaxu, àmguaxi, aguəpşaara, agunərxara, aguàara, aguàra, asagurei.

Akàf, aklaməf, akəta, afakàr, àkuitra, àkuərgəlar̄ta, akuà, akunə, asaku, aikua, amark, an-eikua, amarkua, akuarşə, amarkuan, akunaga.

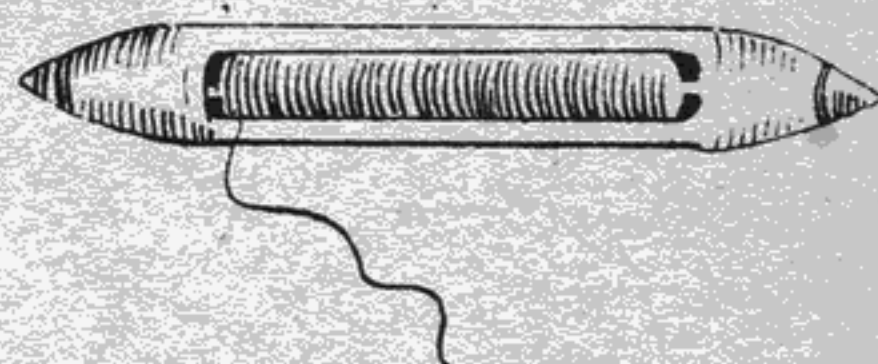
Akaf ərsanə isət.

Akaf apşka irtəit.

Uara upəşkouma? Mamou, sara səpşkam, axa akaf staxəup, amla sak'ueit. Aklaməf xaam, istaxəm. Aklaməf amaaxər ialxəup, afakar amoup.

Aklaməf aşəlagı amoup.

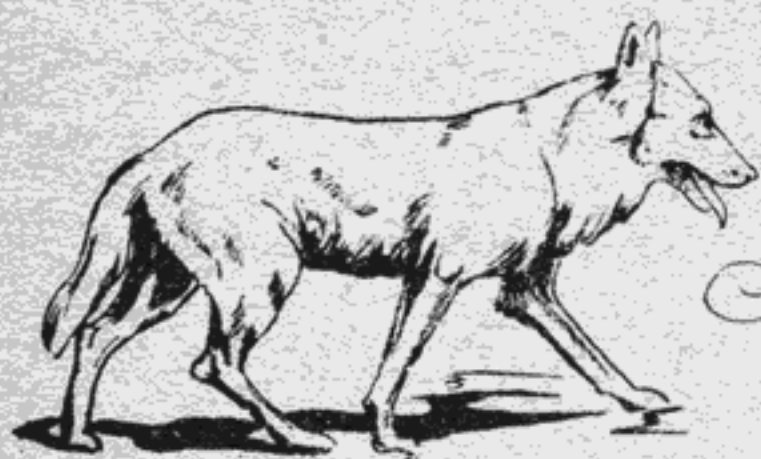
Aləxutala aşəla rxuueit. Asaara aşəla anərapşaloit. Səkunaga akunə səmam, aşəla uəstap. Manou, istaxəm aşəlagi akuəngi. Auaa rəurakua targalt.

Amàrkua

Amàrkua

Anapə—anap̄kua. Afapə—afap̄kua. Asal—? Asaat—?
Asaan—? Agiəl—? Amark̄a—? Amarkua—? Axə—?
Aləxuta—? Anaxuta—?

A b g a

Abga

B b

B, b

Ab, aba, ak̄aba, ak̄iəba, abea,
abla, abia, abaa, abraa, abəla,
abeara, abga, aboura, abna, rab,
sab, anban, abaapsə, arambat,
p̄sbarak, akləb, abaa.

Sakut̄ aba imoun. Sakut̄
iba mariala iteiueit̄. An̄i axbaba
aba aaixueit̄. Sargiə aba aasxueit̄.
Bas iudər'uazi? Aba zlərx'uazi?

Abna afabəstakuei abnakut̄kuei əloūn. Xabūgu afa-
bəstakua rəuak̄ə ifit̄. Kuabluxugiə abnakut̄kua ifit̄. ʕta
afabəstakuei abnakut̄kuei rəm̄saait̄. Izban? Kuabluxu ik̄am-
baʕ abna ilaxieit̄.

Az, abz, azaga, abaz, azna,
azarza, azazara, azərazra, azkua,
azxara, znəzənla, amza, aməz-
guət.

Az ašoun.

Səzkua səxiueit̄. Nan səz-
kua ʕʕə.

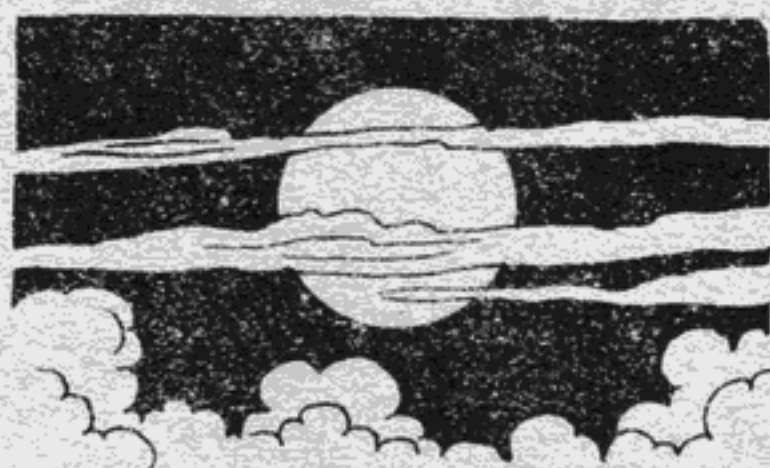
San bzia səlbòit̄. Àmra amza iakupxoit̄. Akalat azna
akakan sòut̄.

Azarza aaxu. Azagala irzòit̄. Irzozì? Ar̄i azarza. xuartam,
iaaxu abzia. Azarza zxuartòuzi?

Àmza zeipsròuzi izərlašozì? Ixaròuma amza? Auaa
nxòma...?

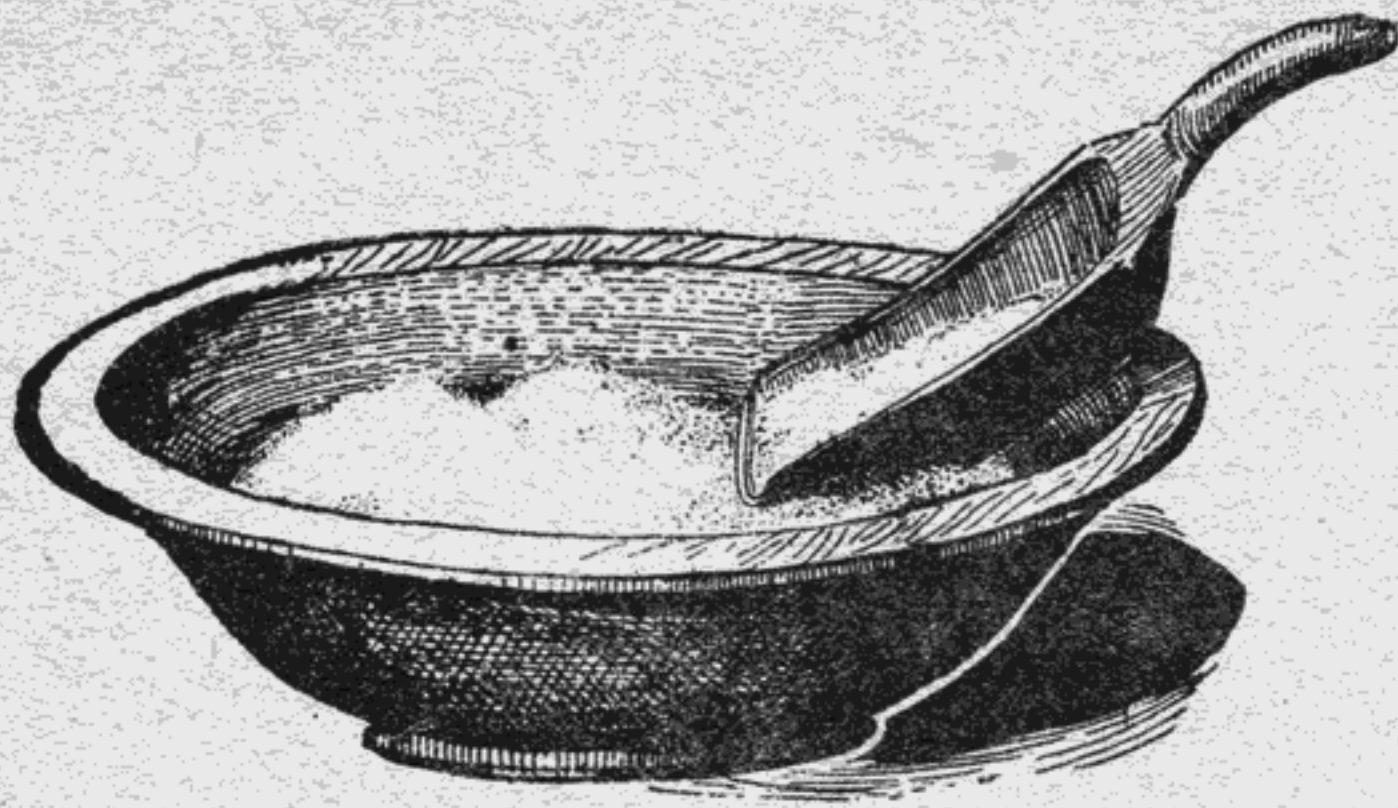
Z z

Z z

À m z a

Amza

Arì asaxia ianəuzi? Asaara ianəuzi? Aləxuta izxuartouzi?
Aplakı izxuartòuzi? Aplakıi asaarei zlərx'uazi? Aşəla?

Azə, az, azən, amzərxa,
atzə, apşza, azaxra, azəxi, aşəz,
azara, azəs, apxianzarax.

3 3

À 3 a 3

Azaz

3, 3

Azlagara, azaza, airəz,
aixaza, azəltra, aztas, azəşara,
azsara, azaxua, azzei, azəmaxu,
abgəzər, azmax.

Àzənra aait. Ixıtaxəeit. Izban? Azaxua pxastaxəeit.
Àzən axita auaa ak'ueit, apxa rzax'ueit. Izban? Aşərz
anəga itapsa, izgan azlagaraxı, izlagan. Aşərz-mgial bzıou,ı
ixaaun, Apsəz azə itòun. Apsəz bzıa izəsòit.

Aztas apsəz bzıa iabòit, ubri azə azə itas'ueit. Aztas
azə itas'ueit azə, aztas axızəun. Àza3 aun, içarəun. Àzazala
aimaa rzax'ueit. Àza3 zlərx'uazi?

C c

C, c

Aca, acxa, axıaca, acarzə. acəca,
acara, acapxa, acərcərra, axapəc, aca,
acəuta, axuəc, alaxuəc, acguə-pska,
amaca, acxəraara, axuamc, arəc,
accakra, akacxu, aıxaç, acərkı, acagu,

Acguə

Acguə akərcx.

.Uxapəc uəxi'ouma? Àai. Uarà uxapəc uxt,oma? Mamou. Zxapəc iaxəlapşua ixapəckua ixiuam. Auətraxi ucà acəca aagà. Ibziou, uarà abəsta k.nəx.

Abəsta makiana ixuərtam, azə àlou. Nas pətrak ik.nəzaai. Acəca zakùzi? Utratəxəu. Akàma? Ant amàca irccak.nə iàs'uei. Amàca àsra xuərtam. Izban? Sarèi Simeï akino aàbei. Akino zak.uəzi?

Zxapəckua kapsaz arasà izaargəèi. Izmaanòuzi? Acà itərəpsozi? Acà asàxia təx. Acarzə zxuartouzi? Izlərx'uazi?

Ç ç

Ç ç

Àçla, açəs, açarkuakua, amàça, apaça açàa, apença, açarà, açəxua, açlarkukù, açəspşka, açabərg, àçaçara, açərkànt, açəbra, ak.açər, açauəlara, àçxra, afànça, àça, amaçuər, ak.açà, açəsxa.

A m ç

Amç

Exià amş baapsəu, ixitòu, àmca eikùə-sçei, səpxəei, zegiə pxəei. Amç xuərtam, zegiə irpərxagou, axiaa amou, axiaa auaa irnarxiuei. Amç iakunagozi?

Uca apxiarcà aaga. Apxiarcà xuərtam. Apxiarcà eiməçəi, içla. Çəsəs iubaxiouzi? Akuà şpaqalo? Asə? Akərcx? Azaza?

Apà, àmapa, ak.apara, apartà, apərxəsta, aprà, apàpara, àpaşara, apəc, arəpa, auàpa.

P p

P p

Aqəkurèi pàpanə azlagàraxi irgəèi. Aqəkurèi ulagàr aşəla àlç'uei. Àmpəl xumàrgou. Xumàrga mapas iuəmòuzi? Sab axkàrà agutanə apà irx'uèi. Apà izxuərtòuzi? Apà rxə, apş pàpa, àmapa aàxu. Apa zləe-izərgauazi? Sxapəc səxiuei, arəpa umanə uaai, içx. Ça zmàm aolər zəla iuzərp'uàm. Izmaanòuzi?

Arəpa

Arəpa

Ari asaxia ianəuzi?
Iɾpaɾozi? labəɾpaɾoi?
Izlaɾpaɾozi? Kolektivla
apş paɾa, uənxa!
Izban?

H h Ahà, amahməz, ahàza, harà, ahassa,
ahapə, ahàbla, ahalalra, ahasabra, aha-
màm, amhabəsta, auarhal, ahapla.

Amhabəsta, auarhal, ahapla, aphal,
ahata, arəpha, abəzkataha, ahaşa, ahat-
guən, ahargı, ahaskıən, aharak., ahair.

Aləmha

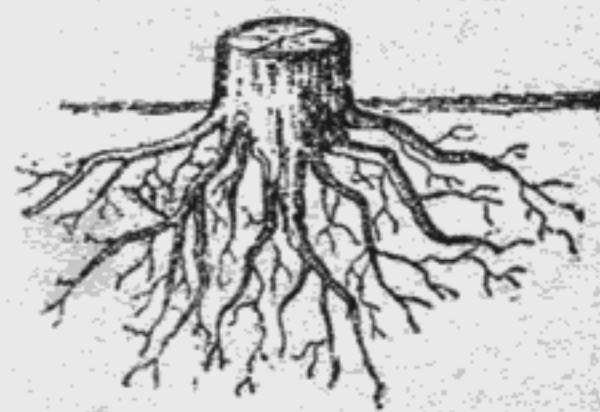
Aləmha

Àcha səkust. Àcha aaiguara igəlouɾ
ahaşa. Ahaşa amçan ahassa kacsòuɾ; aha-
ssa artəuɾ, ixaauɾ. Uləmha eskiəngiə ickiaz,
uaxəlapşla, axita toumçan.

Hara ahamam htalt. Àhata zlərx'uazi? Aura-xaharouɾ.
Izban?

D d

D d

Àdəd, amard'uan, adalakı, adac,
akapdan, adauəl, adamra, adərdə,
adərdxa, adərga, adərgan, aklapad,
adarda açəxuçad.

Adà

Adà

Asəndəkura, akuadər, axuda, adəu, adgiəl, adərri, auadəxu, adəulap, adagua, aizada, adgələra, adlara, akan-del, abard.

Adərgan axuša anərçan, amca iakudərgəlt. Axuša zət'ua ialagəeīt. Adərgan asaxia təx. Adərgan zlərx'uazi? Sara sapxiaueīt. Uara? Ani?

A y n ə

Aynə

y y

y, y

Aynə, ayə, ayəçra, aya, azya, ayra, aşayə ayaşa, abay, aoyə.

Aləmharay, ayalara, aynacalara, arcayə, azəryaş.

Aşayə xuək, igəeīt. Ayaşa psəzkra hceīt. Apsəz xaaup, oyə ixahaueīt. Ayaritra aguam tahaiīt, itəx. Astəl ynəmaroup. Uaha ynəmaras iudər'uazi?

Aynə xəbroup. Uaha xəbras iudər'uazi? Sara s'uəsəuyəup. Uara unxayəup. Anxayə auəsəuyə dəiyəzoup. Izla? Əbla eiha axşəx hara iaboīt. Izban?

Af, aifa, afər, afra, astolkuərī, afnara, afax; afəmarə, aft, afaza, afxəms, fara, fəla.

Amf, apəftrikı, fkə, afəira, afara, afa, anəfəntəra, afaga, afaxia, aməxuʔəg, axəf afəmgıar, afəmkıat, afərəf, afəfra.

Af artə. Ari aoyə dəfnoup. Afəmarə zərʔərçəzi? Ikunagouma afəmarə afçara? Afaza axuarta itarī. Amf faraxəup. Uaha faraxəs iudər'uazi? Amf, axəf, apəf, afərəf, aguaf apffapək. Afarax oyə izləeipərxagouzi?

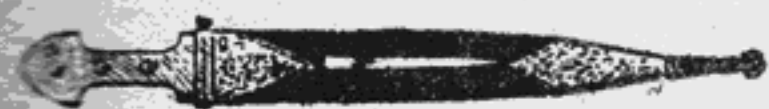
f f

f, f

A m f

Amf

Q q Aqama

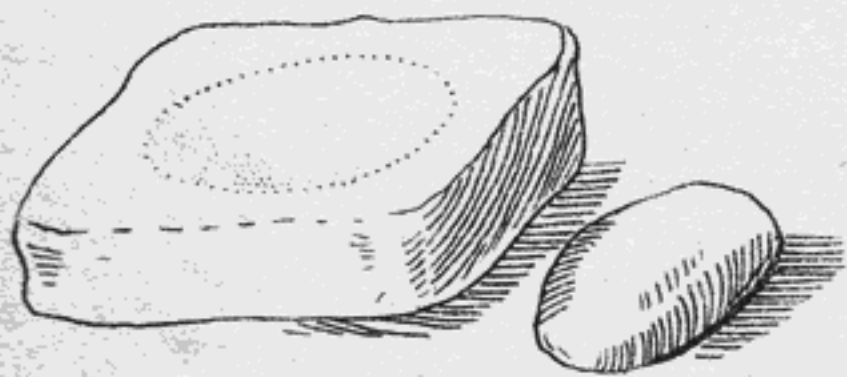
Aqəz, amaqa, aqarma, aqərqə, aqama, artmaq, abaqa, aqaza, aqaqara, aqapf, açaqa, abquəl, aqar'uəl, aqai-
tan, abqəz.

Q, q Aqama

Àqəz qaaiť. Àrtmaq aquəd tarəp-
seit. Àrtmaq zaxə. Ala abay aqaqoiť.
Aqama çarəup. Aqama qaça! Aqama
atra qaça! Aťquə rçaga maroup. Uaha rçaga maras iudər'-
uazi? Aťquə akıpxı şpaadərxo? Aťquə akıpxı aarxaga
amafəna modəli qatça. Aynə zlarxəb'uazi? Aynə amodeli
qatça!

Abquəl itarpozi? Abquəl qatça!
Aqama zlərx'uazi? Aqama atra
zlərx'uazi? Aqaza zaxızəda?

Arı asaxia ianəda? likəuzi?
Iqaiçozi? Kolektivla auəsəura xa-
harəup iguazərhagoup. Izban?
Àrataga qatça!

A h a q i a

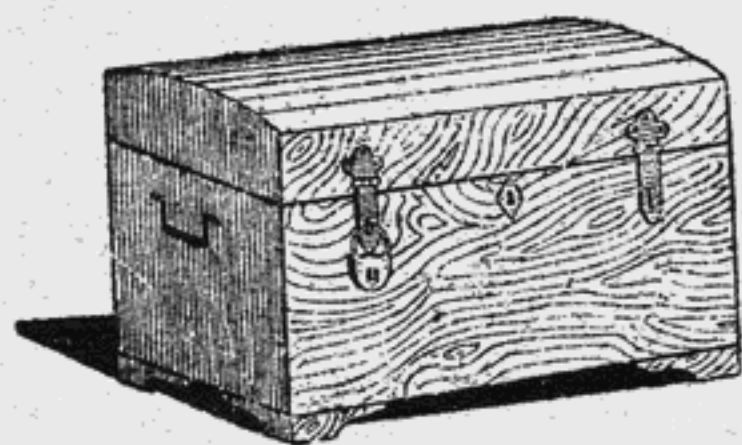
Ahaqia

Ahaqia, aqiaqiara, apsaqiara, acaqia, alaqiar, aqiamsar,
apsaqiara, axqiara, aqiara, adaqia.

Ahaqiala axusxua lxəiť.

Àçla adgiəl aqiaqara ikuhaiť. Azaraqia auətraqnə ilarçeiť.
Aynə adaqiaqnə əlaha gəlou. San alasa ləcqieit lacqia-
gala, ilkuəkueit laskuəgula.

Afəndəqura

Afəndəqura

Ahaqia zxuartouzi? Azaraqia?
Aynə zaqa daqia amouzi? Ahapla?
Ahaqiei apxnəgəei qaiça

Àqua, aqubar, aqufara, aquəd,
aquarəl, aqubas, afəndəqura, aquəs.

Aiçarquaqua, aquaqua, aquəna,
aguərquəd, afquə.

Aqua aaigourma? Manòu, ixaroup.
Aqua scoiṭ. Uaala, Aquaqa hcar.
İbz'ìouṛ, uaala. Uaala akkaraxi xia-
qufara. Səzcom, amxaxiə scoiṭ, aquəd bzianə iqalaz guasta-
racə, nas Aquaqa scoiṭ. Aquara apsəz ikupsoup, uaala
ihaqufap. Aoy-quəs iuəskua eskiəngiə eilgoup.

Amaqa zlərx'uazi? Fəynə iarknə fəşkol aqnəza zaqa kilo-
mèṭr əqouzi? Aquanza? Galənza? Gudautanza? Gagranza?

Ekskùrsia oyə ixşəd artbaaueiṭ, idərra iacnaçoiṭ. Ikuna-
gòup uaxənxò araiòn, arespublika iudəruazar. Iqaiça eks-
kùrsia Apsnə akalakikua rqnə.

Afəya

Afəya

P p

Afara, afan, afə, afarta, afəm,
afəya.

P p

Fəm'oyək, Aquanṭ daaiṭ, İnei
aynə af afərtə, fəipəl. Afə moyə
afarta ifərba.

İfərxiaza apstṛkua afəyakua
zxagəlou!

Auapa fəafəup. Uaha fəafəs
iudər'uazi?

Akalaməf aniba dadṛalt, acxa aniba dadialṭ. Izmaano-
uzi? Amca oyə izlaixuartouzi? İzlaipərxagouzi?

A j

Aj

J j

J, j

Aj, aja, anəj, ajəmsa, ajamapa, ajərpəša, ajama, aiajkisra, ajaakə, ajaqua, alargua, ajkambal, ajəmç, ajqia, ajəixua, ajqiara.

Ajəeixa, ajmapa, ajarta, ajartaları, ajhara, aguəj, ajra, ajəlara, arjara.

Aj aja axəsxəit, isərqaceit, isəryeit eimaas. Apəsəə aja ialərx' uazi? Ajəmza arkə. Ajəmza ərj. Ajəmza zlərx' uazi? Hamida ajərpəša ləxi.

Xiaas iuber' uazi? Ajara ajarta iatəpəur. Aja məsxuə ianbaxaau?

Uaxəkəi ɸnakəi zaqa saat ajara ikunagouzi: apška, arpəs, abərg.

Axiaa zəxi' ua ijenxa oyə iumtan. Izban? Ajmatei ajəixəei beam, axa adəunei iku zegiə raazoi. Izmaanouzi? Amı młəkua aja rteiuan. Izmaanouzi?

Iudər' uazar: pl-yeifjak, xəlpak, eicərxagəlou.

Aħəs, aħəh, apħ, alaħa, aħənap, aħaza, axməhħar, apħəs, aħəzba, aħħara, aguəxənhra, aħəntkarra.

Aħa, aiaħa, aħazara, aħasa, arħra, auaħra, aħan, auaħa.

Uaah zuada? Uaah' ura bzioma? Izban? Saħsa daara bzia dxəs' ueit.

Amayu-ya ikuraz aħəh daiaxsnə illit. Aħəh akuapha aħartra itafeit. Apıma pħəs aħəh aħartra itganə ləpha iləteit. Aħəh iapşəuuzi? Aħa zhaua psaaşəs iudər' uazi? Aħəzbei aħei qazçauada? Abħei aħasei tərəur. Uaha tərs iudər' uazi?

A ħ a

Ĥ ĥ

Aħa Ĥ, ĥ

aṭa daçaqieit. Aṭa ṭan abna ilalt. Aṭa oyə izlaipərxagouzi? Izlaixozi?

Aṭəi aṭəraqnə dneit. Aṭəña ṭəixən aixa eiçəicua dala-
gəeit. Aixa èiçəicoz amagana aṭəixəit. Aṭəi iqaiçozi? Aṭəi
iqaiço rsaxiakua qaṭça. Aṭəra asaxia qaṭça!
Məəbṭək, bṭ-mşə amouṛ. Dekadak? Məzkə? Şəkusək?
Şəkusək, zaqa uəsəura-mşə amouzi? Zaqa nəḥamşə?

J j

Aj, ajla, ajlar, akərnəj, yaja, ajyan,
a j a.

J j

Ajabṭ, axuaj, abaj, adaorəja, ajya,
arəjṭ, jba, jaba.

Aj ajtra. Ajlar eizəit.

Akalakı aqnəṭ aja bzia nargəeit aizaraqnə.

Ajlar irahait aja bzia. Jba idərkənə upxiazə.

Aixa izzdrəjuazi? Aj oyə izlaixuartouzi?

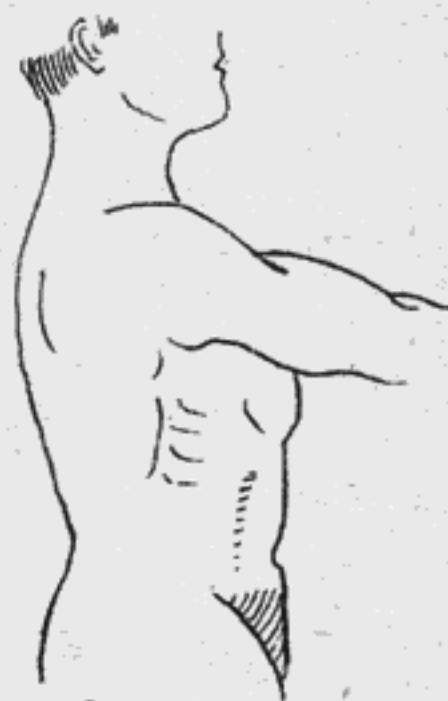
À j *Aj*

Avanəza, avèdra, avara, aṭvaz.

V v

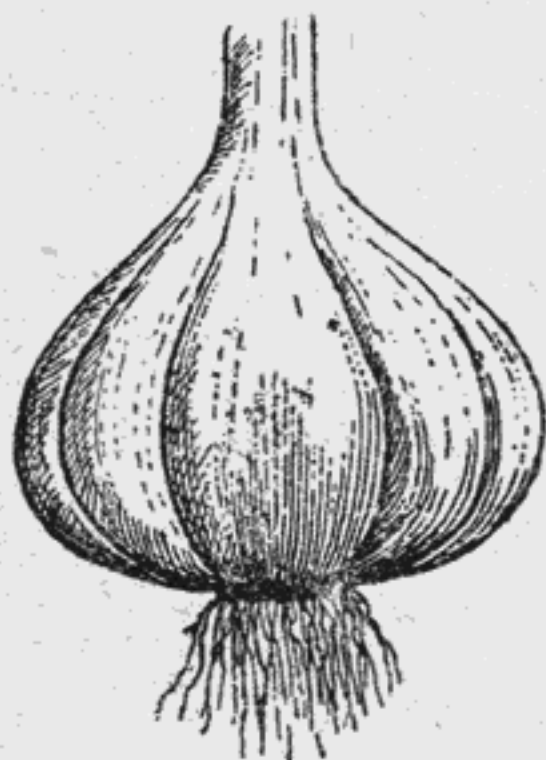
Ivan, avèdra azna azə aaga! Iszaaga-
uam, svanəza səxi'ueit; svanəza adagiə
səvara səxi'ueit. Azaxua aṭ oyə inatoit.
Aṭ ayə alərx'ueit. Uaha aṭ ialçuazi? Azaxua
işparaazaua?

V v

À vara

À vara

Ag è ş

Ag è ş

Ṭər-çlas iudər'uazi? Asə

şkuakouṛ ipşəouṛ, oyə

dabəl'ueit. Izmaanòuzi?

Kolekṭivla anxara bziouṛ.

Ṭkətan kolekṭivla inxoma?

Q q

Q q

Aqər, aqəs, aq, axqəq, abaqa,
alaḥagaqa.

Azə zjəmoieu aq ikuloit. Raja aq
zəkulaz ifyə goit, apxtra ixiueit.

Apxtra zəxiua dətəpsaaza dqałòit. Uckiaz,
aguabziara nagzanə iuourcə utaxəzar. Azə
oyə izlaixuartouzi? Izlaipərxagouzi?

Aqəş uətratəxəu. Alahagada? Aqəş ada uətratəxəs iudər'uazi? Təşkoləqnə auətra kolektivla iqatəmçoi? Iqatəmçozar iqatça!

Təşkol aaiguara kolxoz əqouma? Izeipsrouzi? Işpeixraauei aşkoləei akolxozi? Aşkoləei azauadəi? İha auətratəxkua işəlarçaua.

Aqəka, aqəka-xəş, aqəka- **Q q**
zərz.

Arərnəl-qəka, aqampaz, *Q, q*
adəoiaga, aq, aqəmfə, aharq.

Ayaq, aqama, aqam, akəanqa,
aqəba, apənqər, auaqaq. Aukımaqa,
aqəkürəi, atəuqar, ailaq, aqəmf.

Qanəm aqma aaixueit; aqma ifəit;
aqmaɾə içaaıt, aɾa çəixəıt.

Aqma oyə izlaixuartouzi?

Aqma jlakua ijdəruazi?

Aqam zlərx'uazi, işpaqarçoi?

Aukımaqa itarçozi?

Atəuq ialərx'uazi?

Aqər zlərxuazi?

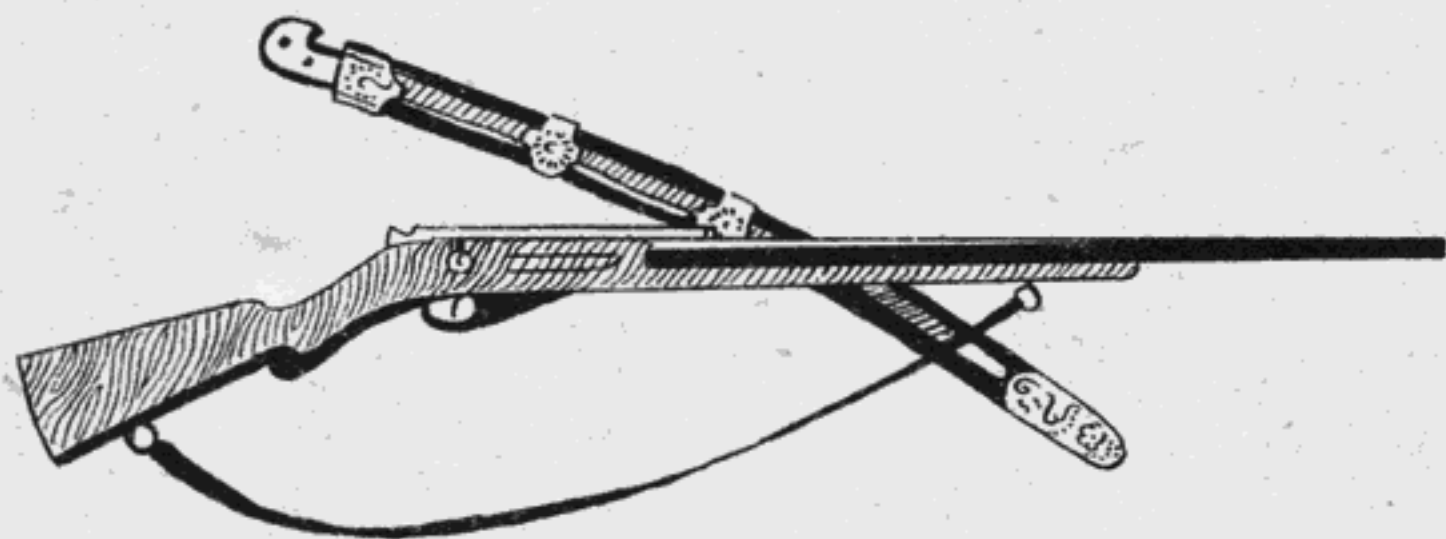
Akəanqa zlərx'uazi, azaqnə izçaamqurəlozi?

Auaqaq aqa adbalanə auaqaq-qaçayə iqaiçeit. Auaqaq zlərx'uazi. İşpaqarçoi?

A q m a

Aqma

Ara ianəu abqarkua rəxiz ha. Uaha bqars iudər'uazi?
Abqar zxuartouzi?

Արհեստի աշուրի ապար?
Լարժոյ?
Ագմի շարքաւի?

Ամառն աշտարակն իրարոյն.

Տէրոյն տնային իրարոյն ճիշտն: իշխան
տնային; աշուրի աշտարակն իշխան; իշխան, աշտարակն
տնային, աշուրի աշտարակն իշխան. Ստն տնային Տէրոյն
տնային ճիշտն, աշտարակն աշտարակն ճիշտն.

Տէրոյն տնային ճիշտն ճիշտն? իշխան? Տնային
աշտարակն աշտարակն—աշտարակն?

Աշտ *Ash*

Մ Մ

Աշտ, աշտ, աշտ, աշտ.

Աշտ, աշտ, աշտ, աշտ, աշտ, աշտ, աշտ, աշտ,
աշտ, աշտ, աշտ, աշտ, աշտ, աշտ, աշտ, աշտ,
աշտ, աշտ, աշտ, աշտ, աշտ, աշտ, աշտ, աշտ.

Աշտն աշտն իշխան. Աշտն
աշտն իշխան. Աշտն ճիշտն.
Աշտն աշտն աշտն.

Aφeikuèi aφəzəi dəryt̚. Aφeikua apxia aφəz aait̚. Àpxia
iaaz aφəy aφəmapa arteit̚. Aφəz anəy'uaʒ, aφèimaa açteit̚.
Ψəmapas iudər'uaʒi?

Aφmaroua rhayxòit—izban? Izmaanòuzi

Şəkusək, zaqa aamta amouzi? larban aamtakuòu?

A p x ə n.

Arţeli ialaz aṙa dərɣuan. Aṙa dərɣuamərt̚ ɸbəgala.
Aṙa dərɣuan aṙa-rxəga maʃənala.

Di, arţeli ʃalal. Arţeli amɣ ɔuɔuua amouɾ. ʃalal zegiə
arţeli! ʃalaga kolektivla anxara!

Ađə, ardəna, ađkian, ađəlçra,
ađnəqa, aquard̚.

Đ đ

Ađaqnə y-çlak, gəlan. Açlakua
rəbɣara aɣqia eitahan.

Đ, đ

Aɣqiakua ardənakua rkəit̚. Ađəbga
ađə inəkult̚. Ardənakua aɣqia iʃakəz abeit̚.
Ađəbga ardənakua irəmçast̚. Uara aynə
uđəlçnə, ađaqnə uzgəloi? Uynal aynə,
ađnə igəlou, aquard̚ uəmanə!

A đ ə b g a

Ađəbga

Ađəbga akut̚kua irəznauazi?

iudər'uazar: ɸənla iɣ'ua, uaxəla idaua.

A z a d a ɣ a.

Arçayə drazçaait̚ açayɣà: mɣəbɣək, bɣəmşə rəxiʒ ʃha
—aʃaxià, ayaşa, axaşa, aɸaşa, axuaşa, asabşa, amɸəşa-
mħakua.

Açayɣa iɣuəct̚ eitaxuəct̚, axa irzəmdərt̚. Pətk, ançə
açayɣa rəuazə dnagəlan uəs iħeit̚: exia, ecə, jacə, apəjacə,
uaɣə, uaɣaʃtaxi, iauənəʃtaxi.

Içabərgəuma açayə iñhaz?

Mıəbɽək, zaqa mşə auəs r'uazi?

Amfəşa ɸnə auəs zərəm'uazəz?

Açabərg amra açkəs ilaşour. Izmaanouzi?

Açəs ecə ipər'uan, exia ipər'ueit, uaɽə iprəşt. Afxa?

A z ə n r a.

Tagalara aamta iiaşt. Àzənra aait. Axúaɸa-maɸa rɸər-
ɽaxɽ. Aboukua kapseit. Xitaxəeit. Uaxənla içaaua iala-
gəeit. Ɣəɽəmtanla adgiəl məcxuə ifacaxo ialagəeit.

Esəfəɽəmtan j-saatk, rzə apxıara halagoit. Jeiza saat
rzə kakal hkueit. Ɣəbɽəştəxi y-saatk, rzə aynəqa hcoit.
Abas saatla açara haɸəur.

Saatla auəs ula! Izban? Asaxia qafça: artəli ialou mafə-
nala aɸa şdərɽua, aoyə zaɸə imala aɸa şırxua.

A p s a a ɽ k u a.

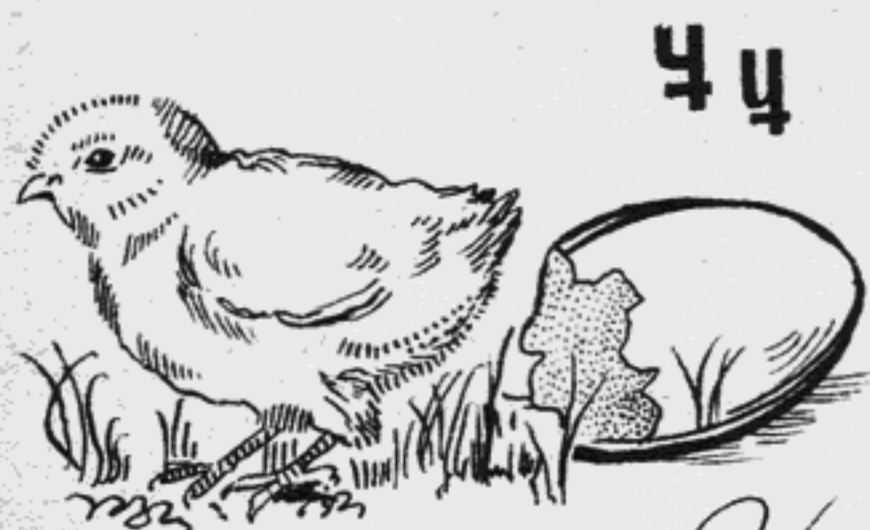
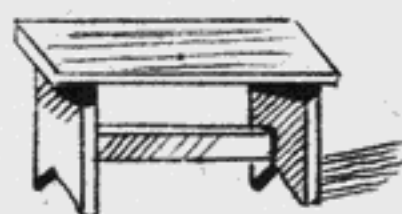
Akıtə, akıuata, aqəz-ynə psaaɽəur.

Akolxoz „Barakıat“ aɸə irajanə ianəur apsaat. Ua
akıtıkua, akıuatakua, aqəzkua irədangıə iqour akıuakıfıkua
(aɽəiɽəikua).

Akolxoz „Barakıat“ aaiguara aşkol əqan. Aşkol akol-
xoz iaşeiɽən, akolxoz—aşkol.

Aşkolaɸə açayɽa zvenola (guəpla) işan. Azvenokua
irualən esxuəms rɸəpsaxua akolxoz „Barakıat“ aqnə
apsaat irxələpsuan. Akolxoz „Barakıat“ aşkol iazaanaxon
aɽıqukua, agazetkua. Uaha eicxəraaras iqarçarəzi?

Ara ianəuzi? Aquardkua
irəionəuzi, reiha imanfalouzi?
Auaa zəkufozi? Izəkuiozi?
Aquardəi astüləi rapxia
irxuəczi?

Ч ч

ч, ч

Akuyəf

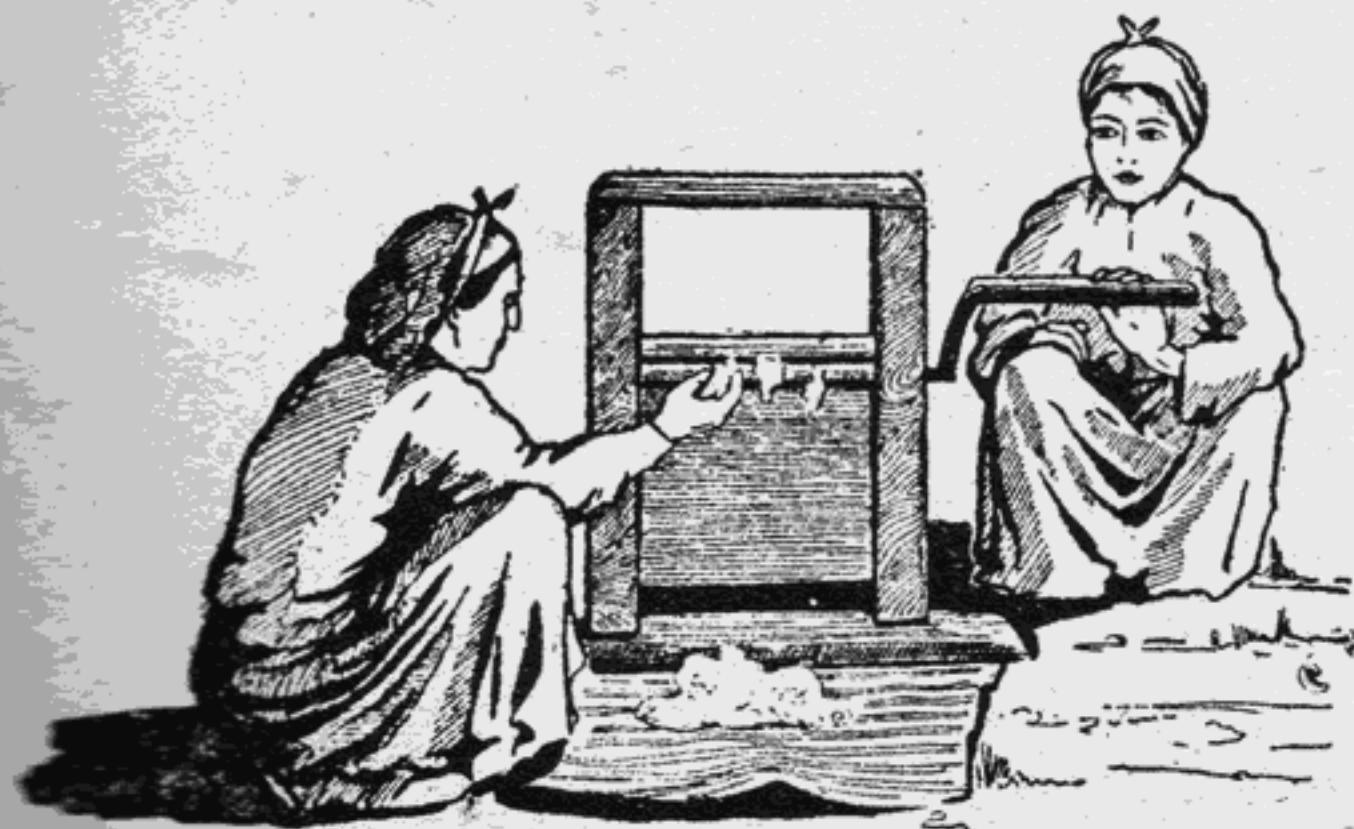
Akuyəf

Àykuən, abəryman, ayqiararəf, axuyə, ayapan, aqanuy, ayarxal, abəyə, aruyara, ayarra, ayən, ayən, axuyəf, ayayə, ayayara, ayərkuə. Àkakay, aayə, ataykuəm.

Aoyə iypapan kafoit rhoit.

Icabərgnə ayapan kafoima? Axuyə inarkua uyəit. Anapə zəryfozi? Aynə ryarəit bəcala. Lynkua zegiə bəcala iryaruam?

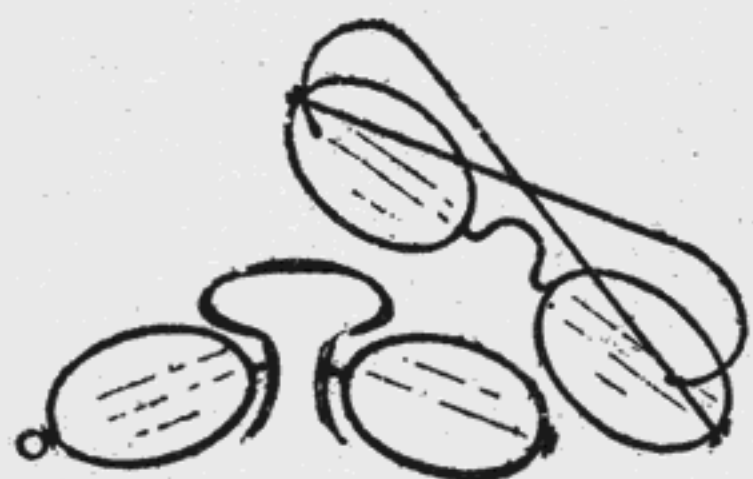
Àykuən araja irceit. Araja şpadərco?
Aayə zlərx'uazi? Izxuərtouzi?

Ari asaxiaqnə ahsakua iqarfozi? Abəmba zlaguələrx'uazi? Abəmba-uyəyəga zeipsrəuzi? Abəmba uahə izlaguələrxuazi?

Xumarras ijdər'uazi?

Այկւոնյա ռօլախէցա.

Մկւոնակ, յաւ սոս ըի՛նէի: „Դաւ,
իշաախս աւա-սարկա, սարա սըիք
սարցո ախոս սարխալար ստախոս“.
„Իւշիւոս“, ինէի աւ. Դոս, մարչ-
կա իւկւոն իշաախուի ալախէցա ա-
նա իոս.

Աւ իւս կոնագօսա? Իշան?

Աւգախոս քաշա ախոսկա արխաշաւան—իշմանօւշի?
Աշ քոսոս, ախ ոյօ Դարխամ. Իշան? Իշմանօւշի?

Ափօ, ափախիօ, ափահարա, ափարհասրա, **Մ Մ**
ափաշա, ախափ.

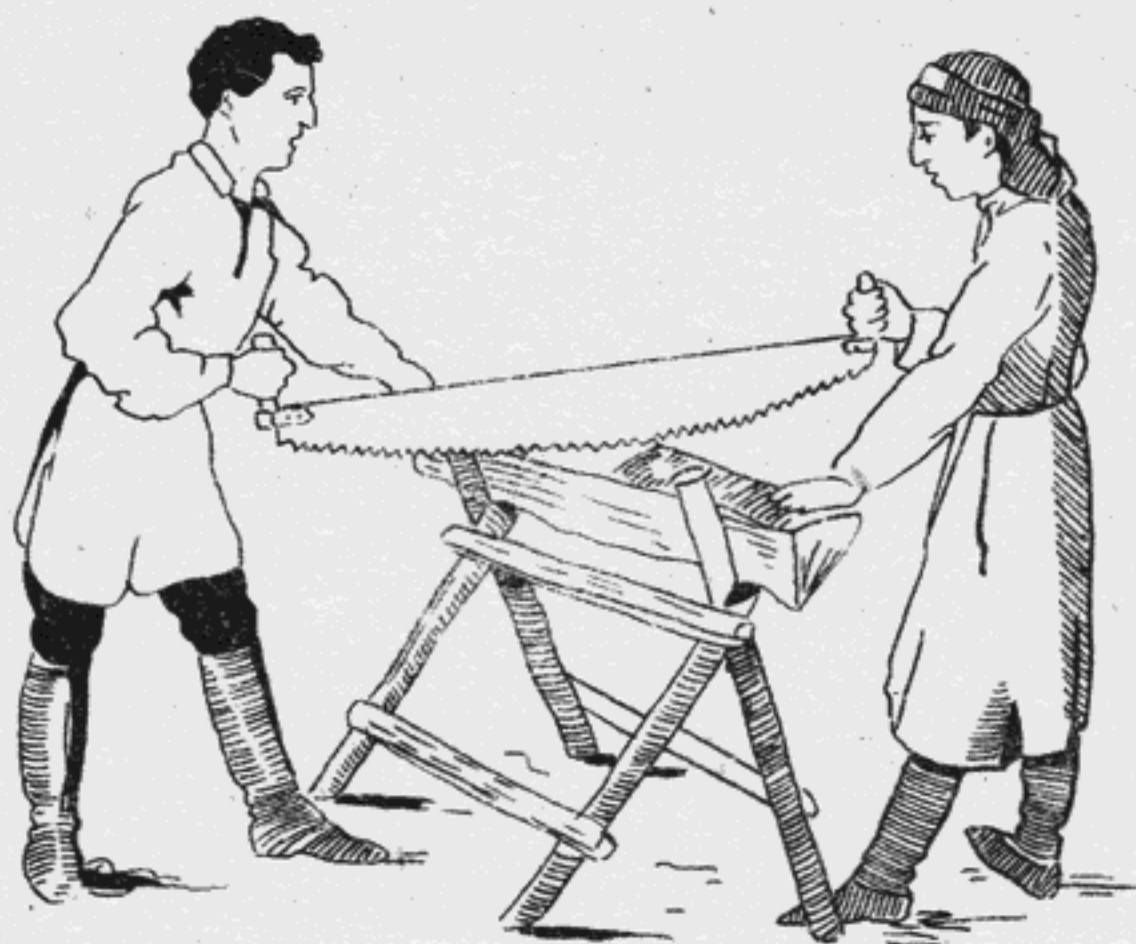
Սմփարհասն. Սանփարհասա սփօ *Ե, Ե*
իւծփալօս իրօսոմկոն. Իշան?

Այկւոնյա փահարակ-փահարակ աւօա ռփի.
Աւօա իրփաշ ախօլխօշախ իրցի.
Ախօլխօշ իախօրշանօ աղարա ռփշի.

Ափօ

Այօ

Սղոս մփօսարօս ալախօշ, սնարկա ըիկոսանօ սմփան.
Ամա սամկարօս ալախօշ, ըսկոնցիօ աօս սա.

Ար ձախա իանկաԴա?

Իգարչօշի?

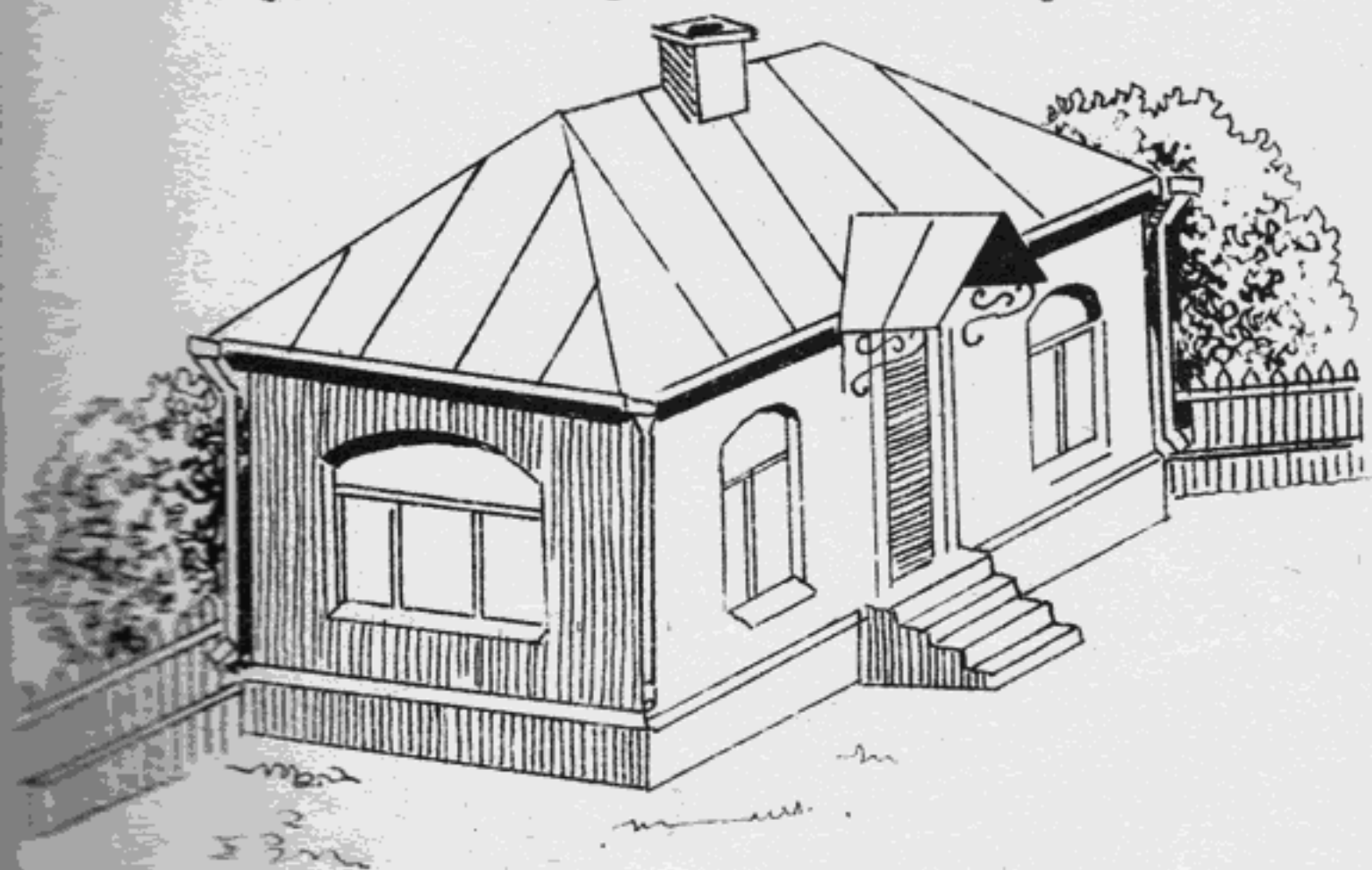
Ամփօ ձարխաշի?

Àzɔɪab iqalçozi? Aynə
zlarəpssozi? Izərəpssozi?
Àckɪara zxuartouzi?

H a ş k ɔ l .

Haşkəl amya aaiguara igəloun. Iztagəloun aştə xkaaur. Aştə itagəloun açla pşzakua. Haşkol aştəfə məşkə bɫax-məşkə auəs aaueiɫ. Haaiguara iqou akolxòz „Kɪaraz“ aƣə esdekada ƣnak, auəs aaueiɫ.

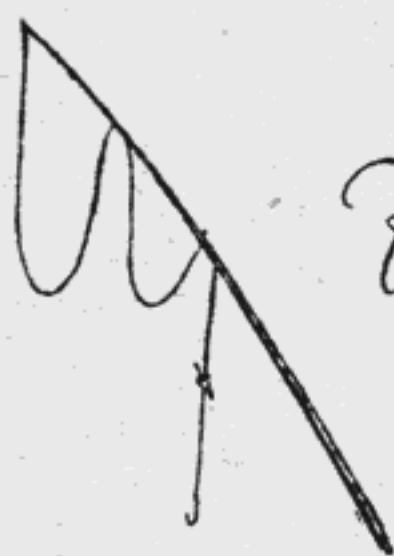
Haşkəl iamoun: auadakua pɫba, apenqrakua aaba, aɪkua xuba.

Ƨəşkəl zeipsròuzi? Aɫquə ianəɫça Ƨəklas iynòu amarakua. Ƨəşkəl auƣastkafə iqalçozi? Ƨaaiguara iqou akolxòz Ƨəşpacxraauei? Akolxoz Ƨəşkol ispacxraauei?

Amchayə ixioz.

Çkuənək, aqmakua ixııauan. Àykuən iaaigua-sigua anxaɣa auəs r'uan. Znə aykuən anxaɣa iɣarc iakuikəit. Xdəɟk dnəkugəlan „abgakua səqmakua irələlt“ ɰa aɰɰhara dalagəeit. Anxaɣa aɰɰhabɣ axgauaz inəit. laxnəiz aykuən axdəɟ dəkugəlanə aɣɣara dşafəz dərbəit.

Daɣazəngio aykuən ubas iuəit. Dəuk, mərəçəkua iqma-kua abga rələlt; aykuən aɰɰhara dalagəeit, axa oyə dmaait. Àbga aqmakua rəbzak, ələit, iaanxazgio axuit. Izmaanouzi ari aştatıa?

ᲠᲗ

ᲠᲗ

Àɣca, amɣəjva, aɣəmqa, aguaɣa, alabəɣ, aɣəmoı, aɰənɣa, aɣa, aɣassa, aɣə, aɰənɣrapı, aɰənɣra, auapşəɣ, aɣaɰ, amaɣ, aikuəɣa.

Àiaɣa, aɣyan, aɣərgəla, axəɣə, azənɣa, aɣa, aiaɣa, amhaɣ, aguəmɣaɣ, aquəɣa.

Àɣca aɣəmqa akuhait. Àɣca pɣəit. Àɣca pəɣxakua aɰənɣa ilarəpseit.

Aɣguər

Aɣguər

Sənɣa azənɣa bzianə iqaləəit. Azənɣa akoperatıv aqnə iahtəit. Haarəxra amcxu akoperatıv aqnə inaagəeit iahtəircə.

Àɣca oyə izlaixuartouzi? Àɣca zlərxuazi? Aɣərgəla zakuəzi? Axəɣə şpadərɣuıai? Iztadərɣuazi?

Axəɣə oyə ixahauama? Aɣa araxu izərxarçozi?

Àçla ikuda? Dzəkuzi? Àɣtaayə içagələda? likəuzi?

Amɣəɣ iaplanəuzi?

Uəs izaplanəuzi?

Zaqa ɲa ɸəixzi?

Kadər aɲa dəkuən.

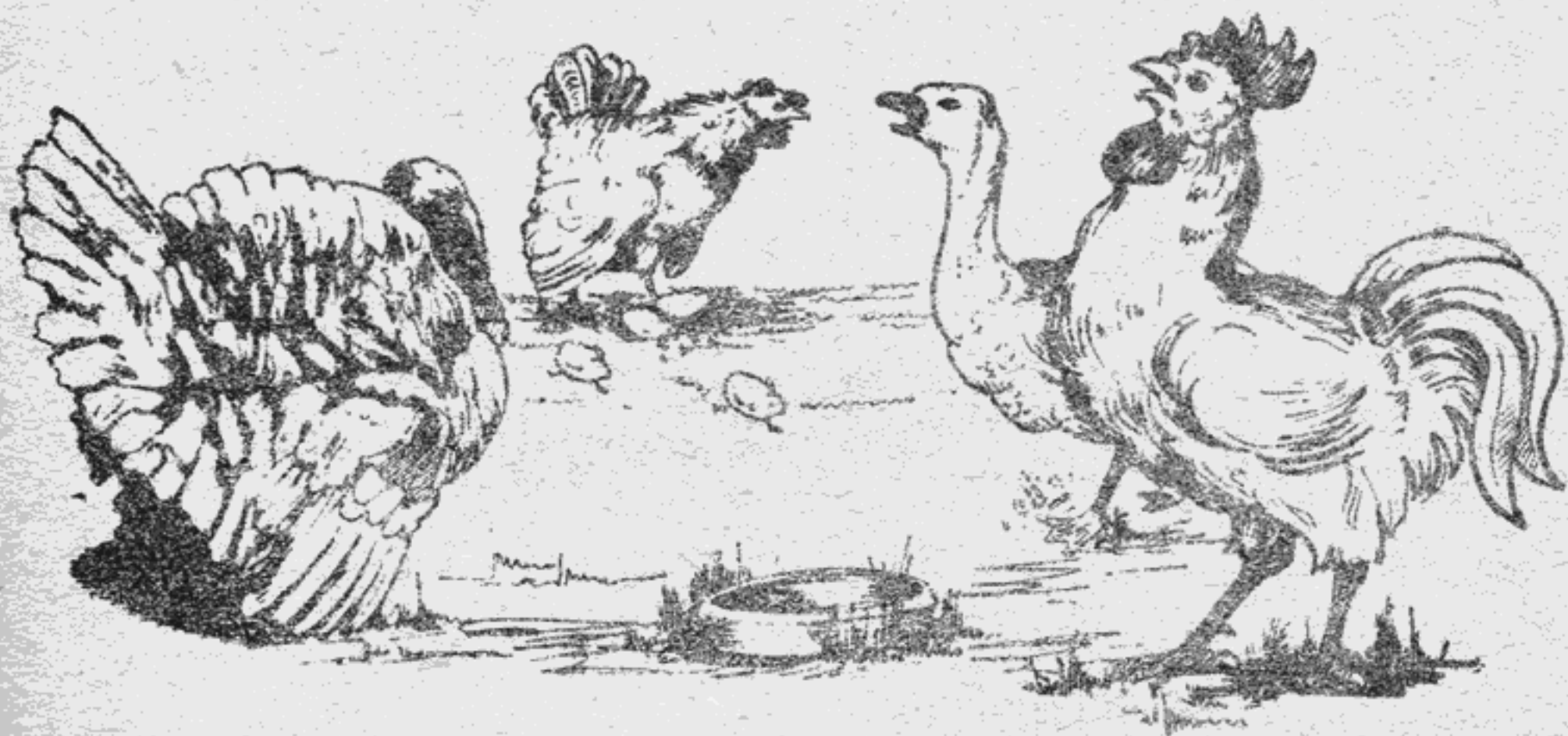
Aɲaɦala aɲamaxukua ərɣuanə, aɲaɸəxra dalagəiɲ. Kadər aɲa, mxuaxuakua itaiɲ. Aɲa dəlbaaiɲ. Iqəba azna aɲa aaixueiɲ. Aynəqa dcəiɲ.

Aynə daxnəiz iɲakua iʃəiɲ: iani iabi yba-yba ɲa rəiteiɲ, iafəi iaɦfəi xpa-xpa, iara y-ɲak, rəla iafa iɲkəs deihanə igəəiɲ. Zaqa ɲa aaigazi Kadər iqəbala, iaigio zaqa igazi?

Iɦa, ɲajlas iudər'ua? ɲa baak, ɦak, arbaauəiɲ-izmaanəuzi?

Aynəɸ psaapɲkua.

Amɲəjyakua zməuzi? Iarban dsaapəu aʃarpazə ɸəzt'ua? Uaha iudər'uazi ynaɸ psaas?

Akuɲə afaɲkua rəla iqanaɲozi? Aynaɸ psaakua oyə izlaixoji? Iarban psaapəu ibzianə izəsaua? Aqəzəi akuatəi bzia izəzəsauazi? Iarban psaapəu bzia ipər'ua? Urəstəlan aɲolxozkuei asovxozkuei rɲnə apsaap ɲajanə iraazoiɲ. Psaap ɲlas iqamzi ua! Apsəngio halagan aʃkəlkua, aɲolxozkua, asovxozkua rɲnə apsaap raazara!

Amxə ʃkuakua ajla eikuaj-a-ludər'uazar?

Àzzara

Azzara

ՀՀ

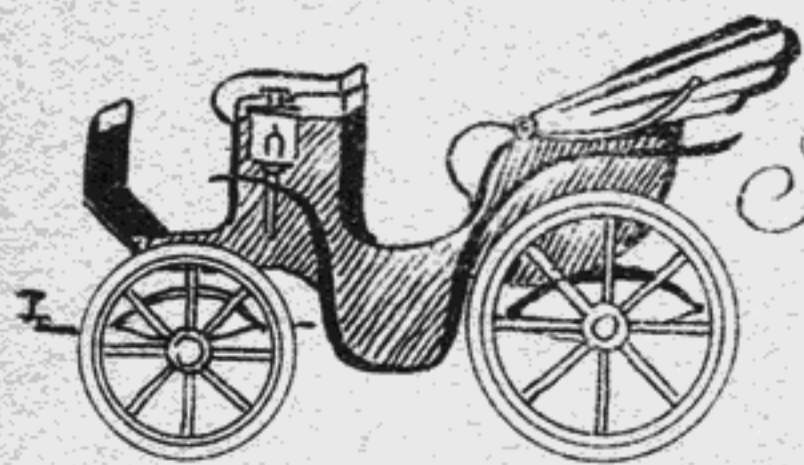
Հ

Azə. àzzayə, azàzala, azarà.
 Auàna azə iaaigəeiṭ. Àzzayə
 ԼՀ Զ auàna àzzara dàlagəeiṭ. Kəta
 cəpxiazà azàza àizaraṯə iaàṭ.
 Àykuənṭa azàzala izəsauà azə ixəlṭ.
 Amşən iak'ua azarà dàlagaueiṭ.
 San àckıara bzia ilbaueiṭ, es-łaxıà
 àmərə ləzzòṭ, es-sabəşa aynə lrəckı-
 aueiṭ. Esəmşa izzalà unapkuà sapənla.

bzia irbala mpaxıfəla. Izbàn?
 Àmərə ispàrəzzoi, izərazzozi?
 Amərə zərəpsax'uazi? Ackıa-
 ra zəbzıouzi?

Àykuənṭa iqarçozi? Iha,
 akupara—maanakua? Iha,
 xumarras iudər'ua!

Aa Sima amel. Sima adoskaxı bnei. Adoska rəckıa,
 mella iyə Lenin.

Afaiṭon

Afaiṭon

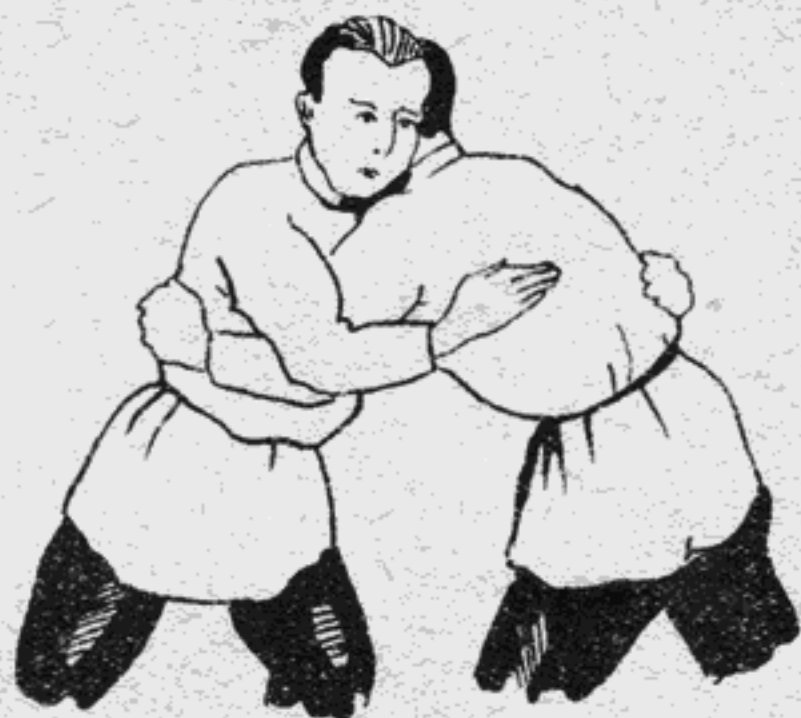
Ff

F

Afə, afyə, àfara, àfaṭ, afàkı,
 afərtəm, fòura, afàrxı, afrəna, ak-a-
 difà, akıafən.

Idəd'uà imajəs'ua ialagəeiṭ.
 Aq afə asṭ. Aq àmca acràṭ. Abəlfyə
 agarà ialagəeiṭ.

Afə qazçòzi? Aq afə zaszi? Afə-
 myaga şpaqarçoi? İabaqarçoi?
 Fatkıarəi fənṭ krəifèit. İifaz

imgua itauit. Dəumazayxəeit. Afərqan azna axuŭ idərjt. Məcxuə akrəfara oyə ipərxagouŭ. Imauəngiə akrəfara oyə ipərxagouŭ. Kərəfala iŭakunago. Iŭpakunago akrəfara? Məcxuə krəzfo dmacasyəuŭ, amacasyə daalayəuŭ.

liajkiŭsua, amhaŭ azna afakar bŭei pətŭ alapanə iŭouçar, aiajkiŭsra daquəc'ueit.

Fəza irəpsou aŭə aaixueit. Izmaanouzi?

A c x ə r a a r a .

Pxənran. Aŭkol kolxoz „Açarə“ ilaçan, irafan. Uəsəura ha akə ataxəməzt. Açayja uayaradla iaxələpsuan. Agriad-kakua azə rəkurpon. Ƴəŭəmtank arçayja aŭkolaqnə eizeit. Rŭərŭeit y-zvenoknə. Zvenokkə akolxoz „Komuna“ axi cxəraara iceit, agiə—akolxoz „Axakuitra“ axi. „Komunei Axakuitrei“ ŭefs irəmouŭ aŭkol.

A k u a g i t a q a p f .

Apxənra iiaŭt. Aŭkolakua adərŭit. Açayja apxiara ialagəeit. Ajəŭ aŭkolakua rəqnə mŭəbŭək ala mŭkə rəpsə rlon, ŭəms açara iaŭən. Ojə xuəms rəqnəŭ mŭkə rəpsə rloit pŭəms açara iaŭəuŭ. Açayja pŭfara mŭək azə eizeit aŭkolaqnə. Ixərqiəit aŭkol atəzkua Ƴartretla, saxiala, Ƴlakatla, baraqla. Aŭolkua aetəzerkakua irəkuərçeit aŭqukua asaxiakua. Apartretkua irələhŭon Lenini Ŗtalini Ƴpartretkua. Aplakatkua rəuakə ianən:

Iqahçan axuəŭəkusaŭi aplan pŭəŭəkusa.

Akuagita qapf ŭəŭkolaqnə iŭəmouma? Aynə? Izeiəuəuzi xuəms rəqnəŭ məŭkə apŭfara, pŭəms auəsəura?

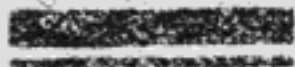
A b o z q a p f.

Kolxozaa pɽara rəmamkua idəkurçeiɽ aboz qapfkua
Aboz qapfkua inargoitɽ çyamamkua kolxozaa raarəxra
məcxuə. Eizərgoitɽ aɸəyra məcxuə ianaamtou qarək. Eizgou
aɸəyra məcxuə anxaɽei auəsəuɽei rħəntkarra iaxoitɽ ɽgiaza.
Izla?

A n f a n q a p f.

Aşkol ɸkuənɽa akolxoz aqnə auəs r'uan. Akolxoz
aşkol iacxraauan. Aşkol ɸkuənɽa ibzianə guəkala auəs
axər'uaz aqnət, akolxoz anfan qapf rnateitɽ. Anfan qapf
ianən: ɸguətɸanəz!

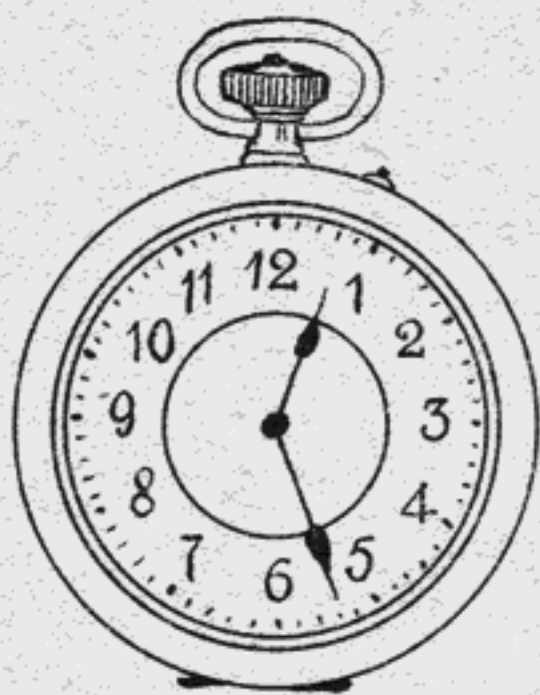
Hara okɽiabriaɽaa eskiəngiə hguə hɸanəuɽ.

ANBAN (alfaviṭla)

✓ A a	a	✓ Ч ч	ч	✓ Q q	қ	✓ У у	ў
✓ B b	б	✓ Ҷ ҷ	ҷ	✓ OI oi	б	✓ Z z	з
✓ C c	ц	✓ I i	i	✓ R r	p	✓ Z z	ṣ
✓ Ҷ ҷ	ц	✓ J j	ж	✓ S s	c	✓ Z z	ж
✓ D d	д	✓ K k	б	✓ S s	ш	✓ 3 3	3
✓ Đ đ	д	✓ K k	к	✓ ʻ ʻ	ш	✓ 7 7	ж
✓ E e	e	✓ L l	л	✓ T t	т	✓ 7 7	й
✓ F f	ф	✓ M m	м	✓ T t	т	✓ J j	ц
✓ 7 7	ш	✓ N n	н	✓ P p	τ	✓ ʋ ʋ	е
✓ G g	г	✓ O o	о	✓ P p	т	✓ ʋ ʋ	ё
✓ Q q	ц	✓ P p	п	✓ U u	у	✓ Ө ө	v
✓ H h	h	✓ P p	п	V v	в	l l	—
✓ H h	h	✓ Q q	q	✓ X x	x		

ASAATKUA.

Haklâsaqnə iknâhaup y-sa-
atk. Asaatkua irəmoup yba-
yba strêlk-a-asaatpi aminuatpi.
Astrêlkakua oyə izguâmtaraṭ
aſſəḥa àgiəṭaqnə inəqot.
Àgiəṭkua irnəup.

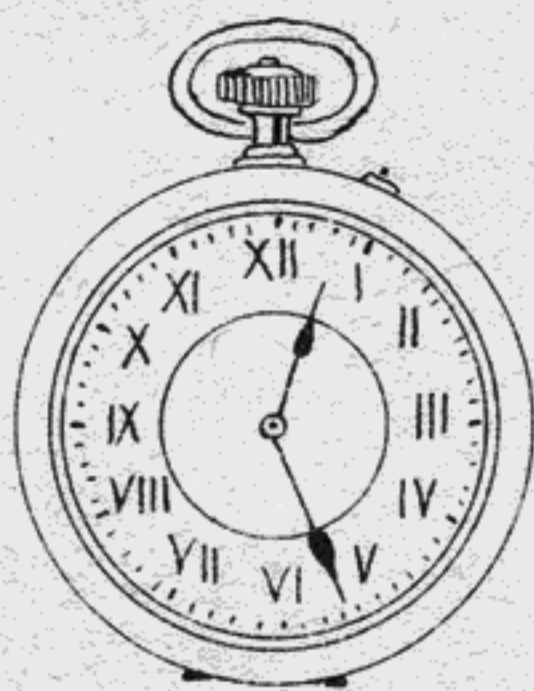
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

I II III IV V VI VII VIII IX X XI XII

Asaat zaqà saät unarbòzi?

Açayṭà aškòlaqnə ſəṭəm-
tànla àpxiara ianbalagua?

Àpxiara àſtaxı iarban saatəu
aynəqa iancaua?

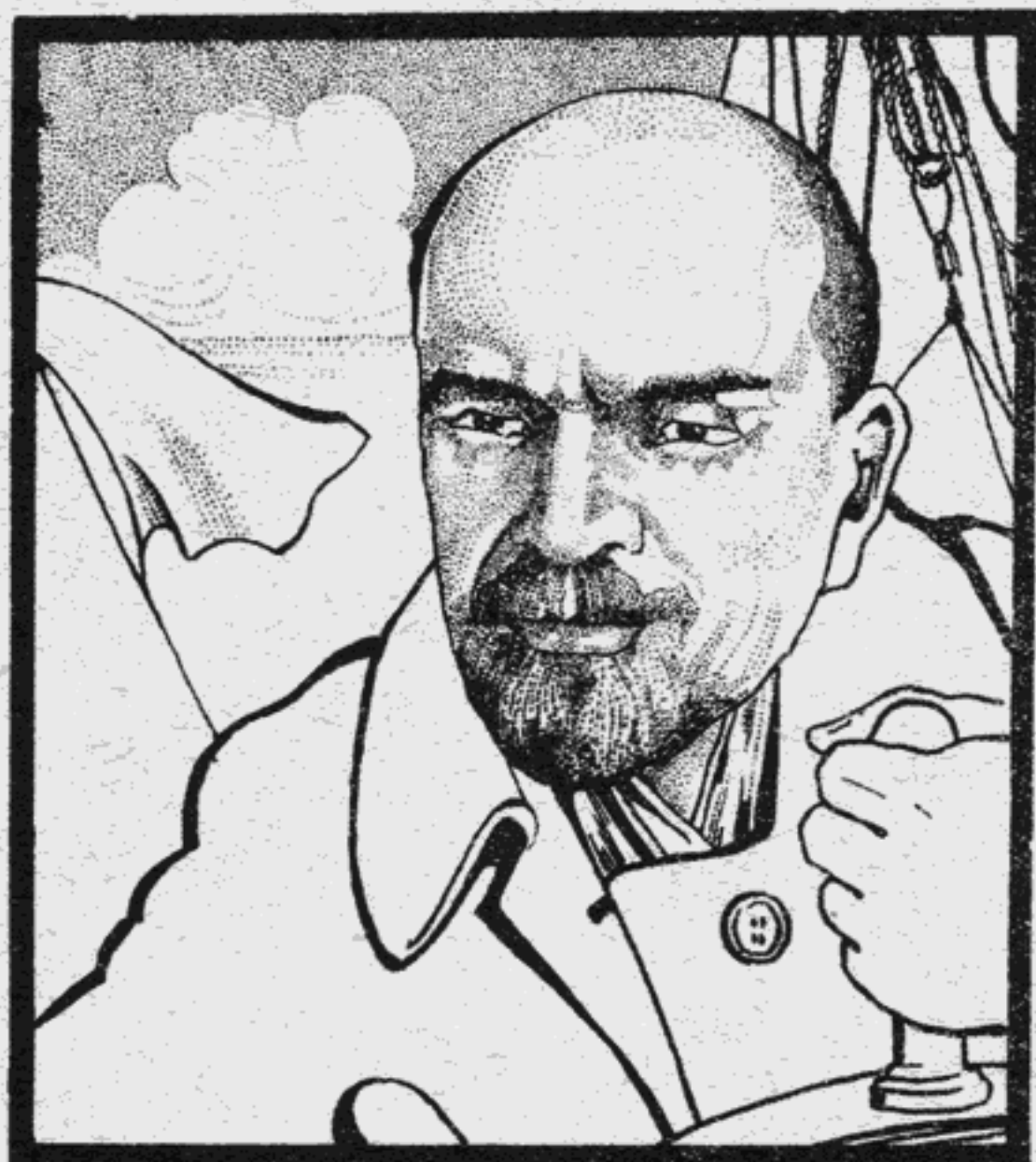

Ṭap-səmam—snəqoit, ƣə səmam—iuàshoit uangəlaşa
àamta—iudər'uazar?

V. I. LENIN.

Arçayə Jlar Rkomisariat aqnəp iaaigəeīt Lènin ipatrèt. Lènin eskiəngiə hguə-hxə dtour. İpatrèt həpxia atzəmcaƣə iknəhaup.

Lènin auəsəuƣei anxaƣei rzə iqaiçazi?

Axuəykuà şpeibauaz? İspeiftaz?

Lènin izə iuahaxiəuzi?

V. I. Lènin znə uəs iñeiƣ: Asocializm nagza aqaçarazə zəgiə aquəmçra qamçakua haƣəzarour—açara, açara, açara!

Lenin abas izəiñazi?

AƣƏYRA-NƏHA.

Aƣəyrà-nəha daara nəha dəup. Aƣəyra-nəha qarçoiƣ ƣəyratagalara aštaxı. Anxaja ƣəyra-nəhaan iguartoiƣ iqarçaz anxara, ištərx'ueiƣ aplan rapxiaqa işənxaşa.

Ƣkətan iqarçòma aƣəyrà-nəha? İqarəmçòzar, İara aşkol-kuənja iqatça!

Adgiəl auac jpanə iakuəpsazar, acà qəkurei agxom.

ABI APAJEI.

Nxayək, bɽyək, apaja iman. Ipaja rhaɽə eikuɽoməɽɽ.
Zegɽə xara bouara inxon. Zna rab drəpxian, bɽ-fərimaxɽɽək,
aaidɤeɽhalaŋ ipəɽja ha rapxia ikuəɽeɽɽ.

Àiaɽja azəzala ipəhɽoɽɽ ha iəlagəeɽɽ, axə irəzpəmɽeɽɽ.
Nas aɤaɦara aapəɽɽlaŋə akəkala ipəɽja ha rəiɦeɽɽ. Àiaɽja
qabəa mbəkua, afərmamaxɽkua zegɽə pəɽəɽeɽɽ

Rab uəs rəiɦeɽɽ: „Dàdraa, səykuəŋja! Abəs aup ɽəqa-
laša ɽargɽə: ɽguəkua eivçaçanə, bzla ɽeibabonaçə ɽəuuoouɽ
azə dəɦəɽam; abri aqnəɽ ɽɤeidəɦkəl ɽara, ɽəpxia ɽəuta
inxo anxaja, ɽeɽlal, iqaɽça aɽelɽ, ɽalaga anxara, auəs ɽəula
sdeɦɽuɦla. Kolekɽivla anxara barakiatroup.

Bɽyək azə izəpɽuam-izmaanouzi?

Səmpaxɽxuəɤə imbazo-udər'uazar?

AZAUAD AQNƏ.

Çax-saxɦa aɦaɦa xuəɤkua apsəŋgiərə ikukuaɽoɽɽ. Çay-
sayɦa aɦaɦa xuəɤkua irəvaououa ikukuaɽoɽɽ apsəŋgiərə
aɦaɦa dəukua. Afəɦəɦa amafənakua auəsəura iaɤəuɽ.
Azauadkueɽ afabrikakueɽ rəqnəɽ pɽara rəmamkua ineɽueɽɽ
akolxozkueɽ asovxozkueɽ raxɽ anərxaga mafənakua,
aɽçaɽkua.

Akolxozkueɽ asovxozkueɽ rəqnəɽ azauadkueɽ afabri-
kakueɽ raxɽ ineɽuazi?

AJ-XIÇA.

Àj-xiça ajkua ɽəixɽɤoz isəxia tərxeɽɽ. Àj-xiça akumjkay
ɦən, alabəɦa ɦən. Àjkua rəuakə əxiça imbəkua zəjra icəɽɽ.
Àxiça aj zəjra ɽçəz izguəmtelɽ. Aj əbna ɦlaxəeɽɽ.

Araxu əbna ɦlaxaz irəxi'uazi?

ɦanəɽça aj-ɦla bzɽakua. ɦaɦxu asepəɽor. ɦɦeɦla axɽ, aɦ,
axuɽa akone-ativ ayə.

AMŞXTAS (dnevnik).

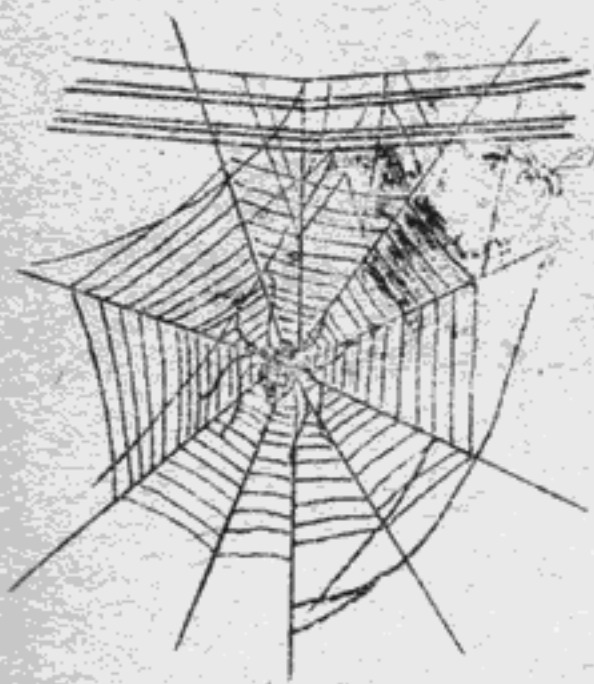
Exià hşkolaqnə dəqan ahakiəm. Açıyja zegiə dhàxu-
apş. Azàzala dhazçaai: İəynə ataaja zaqayə əqada, ibzianə
krəffoma, irajanə auəs juama, İəynə auadakua rəqnə
zaqayə ilauada ħa.

Ahakiəm dhəbjei: İəkləsaqnə, İuadakuà rəqnə apenqr-
kua aafərtlə, esəmşə İfə İnarə İəzzala, İxapəckua İrəckiala,
müəbtek əla znə İəmapa İəpsəxla ħa.

İəkləsaqnə asanişar komisia əqouma? İqanaçozi? Çəma-
zarəs İtəxixiouzi? İjdər'uazi?

ABƏZKATAHAİ AMÇƏİ.

Abəzkataha hakləsaqnə abəzkatahara qanaçei. Abəz-
kataha amç abèi.

Abəzkataha amç əfei.

Abəzkataha zxuartouzi?

Amç?

Abəzkataha aa-fənək, amour.

Amç?

Anbànkua alfəvişla iyə.

Akləsaqnə İpəu açıyja alfəvişla aİquə İançə.

Zəzxarə fanə İqou, imlaf'ua dəizguàtauam. İzbàn? Aqəka
çəəur. Afakər xaəur.

Aİassa? Akənfət? Àca? Aqayər? Azo? Araşə? Axş?
Acəca? Àcxa? Abjei?

Akiaəd şkuàkour. Afənka? Acəca? Apakial?

HKOPERATIV.

Mşəbzia! Bzia ubèit. İutaxəuzi? Akarandaskua ybà, aperiøkua xpa, aţetradkua pfbà. Uàha iutaxəuzi? Akgiə. Zaqà irəpsòuzi isəutaz? Bɿ-qurəfk.

Arezina zaqà irəpsòuzi? X-qurəfk. Àxu ɿgiàur. Uəms aabziəxəeit. Bziàla?

ƧəşkòlaƧə akoperativ fəməuma? İltəiuazi fkeroperativ aqnə? Akoperativ oyə izlaixozi?

ABNAXI.

Haklàs àbna azàaiguan. Ƨnag arçayə açayɿà zegiə àbnaxi haigəeit. ÀbnaƧə igəlan: àxiacakua, aqkua àzakua, àraşkua, àfkua.

AƧnə dàara haxumàrt, hayt, hàpeit, àla hheit. İhaqu-
feit, abouikuà, àlaouikua.

Ƨəbɿəstaxi zegiə haimanə aşkòlaxi haàit. AşkòlaqnəƧ
dousə haynəqakua raxi hceit.

Aekşkuərsia zxuàrtouzi? Ƨarà aekşkuərsia qaţçoma?

Àbna zxuàrtouzi? Àçlakua irələrx'ua akàkàla iřha. Àbna
şpàazaƧəu, işpàxiƧaƧəu.

Àilkəagakua xuba: lələ-barà, fyəla, giàmala, aharàla,
èixiəşfarala.

Aşkuakua zlòudər'uaz? Adəuxi mbàkua izlòudər'uazi?
Abɿə zləeiləukəauazi? Axàñ uàxuampşəkua itaquatàƧou
eimayəzəu izləeiləukəauazi?

Àlakua rəla iaabòzi. Aləmhakua rəla? Apənçala? Àbzala?
Napərşfràla?

Àcəu: Yəqa àiřɿà amya nəɿɿ-aàɿɿ inxòit, ayəqagiə
eibabauàm-iudər'uazar?

HTAAJA.

Htaaja rajam. San aynə auəs l'ueit; sab akolxoz daloun, auəs sdelisqinala iueit; sandəu auəs xianta ləz'uam, dharu-maru'ua aynə dəynoun; sara aşkolaxi cnəqoit; sahfa dxuəuəun, pf-şəkusa lxəç'ueit, qargiə dcəuam, aynə dəqoun.

Htaaja iqarçozi? Azažala rəxižkua řha!

AGUƏUUAJA.

Stepana xuəuə amya danəlanə dəsneiuz aja ipəlt. Stepana ixaan řa imbacəzt. Dřeit oyə işəimbacala. Iqasça-rəzi, safar qalan řhan, ucalargiə ucala, dəyt. Aja řan iaangəlt, izəuiza ipřua ialagəeit. Aamta pətk ançə, ařeib-nateit, iyť ařrəm-řrəmřha ipo, ařtaxi ixiaampřkua adəuiqara inəlalť.

Aja oyə izlaipərxagouzi? Izlaixoz?

AMGIAL-ƆXUA.

Amgiəl àřxuaua ialagəeit: azəi àcxəei sàaiguara ianə-qala, zegiə sèilahaua sərfoit řha. Amgiəl šəřxuauaz azəi àcxəei ianrahà, uəs řhəit: iudər'uaha amgiələj, harà həloun upsə zlatòu, uaàiguara hanəqamla uəmpaxi oyə dnəiuam.

Amgiəl zřaz məcxuə azə zəij'uazi? Amgiəl špàqarçoi? Iabàkuəu, iabàk.nahau, iabàgəlou?

Ak, uak, itaqnə, agutanə, àpřiaqa, àřtaxiqa, àronnaraxi, àřmaraxi.

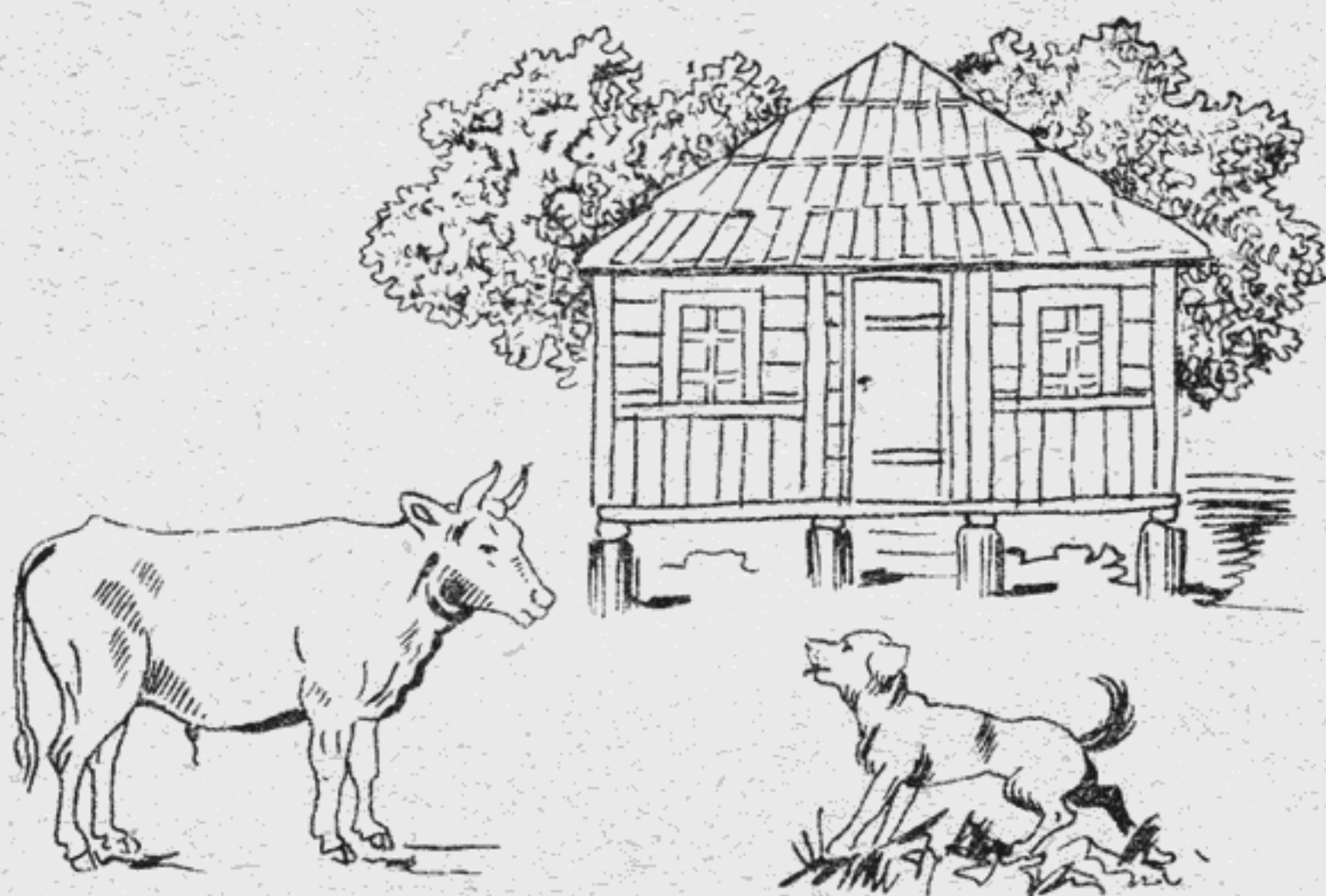
ALAKU.

Andəu ialřheit Imòta xuə Sarləp alàku. Alàku dàara řbzlan. Sarləp alàku aşkòlaqnə ačayja řrəiřheit. Alàku ačayja rguə iàxueit. Sarləp dguəronieit alàku řřhaz iyəzja rguə iaxàxuaz.

Alàku àbdəu ihàzîa ihà!

Làkukuas iuədər'uazi?

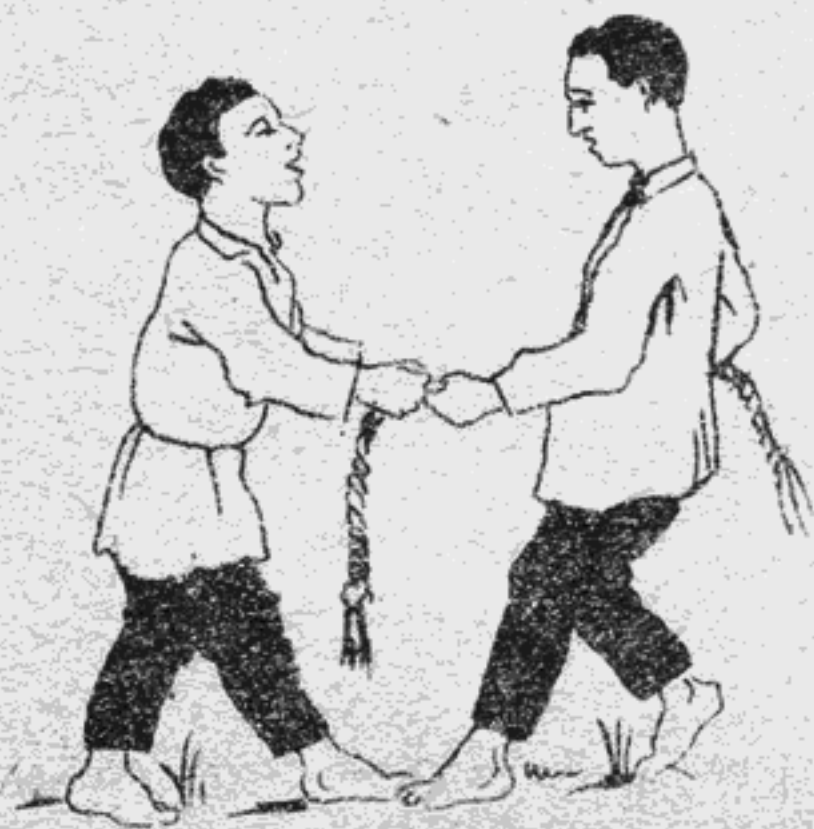
Nxayək, iaàçraƣə ƣa pət̃k kapsàn. Alà nèin aƣər-
kiakianə aƣà iàlaƣeit̃. Alà şàlaƣaz aj nèin, aƣà sfòit̃ ha
iàlagəeit̃. Alà yàçqian, aj pxanaçeit̃.

Aj aangəlan uəs aħeit̃: „Àhaiuan, ari aƣà sƣàuçuan,
axà uarà iàləux'uazi?“

Alaƣgia iagiafom daƣakgïə iaƣanaçom—izmaanouzi?

YƏQA AƢKUƏNJA.

Yəqa àƣkuənja àmya ianəlanə
işnəiuaz, ƣabərxuak kərînə irbèit̃.
Ayəqagiə aƣabərxua aàstərpaan ei-
maknə eimdərxəeit̃.

İşèimdərxxauaz aƣabərxua aapƣan
aħənƣə ilahait̃. Àisrei aimakrei bziara
rəlç'uam.

H A Ş K O L A Q N Ə.

Γεγοντάν bγ-saatk, rzə sgəlt; sφèilasheit, sφə zəzzèit, sφə shèit, kakal skəit; j-saatk, rzə aşkòlaqnə açayja zegiə eizaxian. Aīquəpxiara həlagəeit. Pasa hay'uàn, hhasàb'uan, nas haklās aplàn tàhxəit.

Haklās iāmou: àura bγ-metrk, àtbaara f-metrk, agə-lara pl-metrk, apenqərakua xpa, àtkua yba

İthà, ak, lāsəqnə iqaıçua? İtəıx İklas aplàn.

T A G A L A R A.

İlast əpxənra. Auaà raarəxra tərgalt. Ams kiàφxəeit. Əpsthakua əjyàn ixəlt. Ahəlr jaakxəeit. Apsà əpsthakua eilanaryənt'ua, eiznəgauà iàlagəeit.

Àbouəi ahaskiənəi yəıxəeit. Àmçkuei akubrkuèi İlast. İxitəxəeit. Auaà rəmharakuà rəyguèit tərəsla. Àmca xaaxəeit, ataajà axəpəuà iàlagəeit. İzənrxəeit.

İthà, tagàlara àamta zeipsrou?

A U Ə T R A.

Auətra daara ixuartou. İşəkunago iqaçou auətra, afeida dəu əlc'ueit. Auətra-təp irıçəup auac rəja akuıtnə; nas ijaouanə anəı ərguzəçəup.

Əpxiari aşəkusan auac axakurəpsaz eitahəçəup: axuəl, akəpəsta, iləçəçəup anəsa, ələnka, əqab; adəryaşəkusan uə iləçəçəup ayarxal, acəca, amarkòv, əqəmıə; adərxəşəkusan—aquəd, ayənqlabıa, aguər-quəd.

A M Ş İ G İ A.

Γεγοντάν akuà kədəyrnə inəıuan. Əjyan xyàn psthàla. İəs'uan əpsəıgia. Γəbıon akuà xku'èit. Ams eilgəeit.

AKLAS HFEIT.

Amètr qahçèit. Aklas àura, àtbaara, agəlara hlèit. Hk̄las àura aa-meṭrk, əqouṛ, àtbaara—f-meṭrk, agəlara—x-meṭrk. Hak̄lās aṛlān tahxt̄.

Uuadà aṛlan təx!

H'UƏTRA.

Aṕəgəei azəgəei hāmanə auətraxı hcèit. Auətraṕə ədgiəl hṕèit, iahkuàkueit, əjla k̄ahapseit.

Uətratəxəs iudər'uazi? Auətratəxkua ianbèitarhauei, işpèitarhauei?

Ixuəc xəpxiazarak. ləcça yba. İqalaz iəcça zaqà qaləz. ləgərxa p̄fba. Inxəz yəqara işà.

Zaqa qalazi? İuxuəczi xəpxiazaras?

ABOIKAPSARA.

Ṕəyratagalara aamtan. Xiṭaṭaran. Aboukua yeiṭxəeit, akapsara ialagəeit. Abahya iaṭa, itə-şkuakuala iyəṕaz, alaxı eikuffə inəqaləeit. Axuaṭa-maṭa rṕərṭaxəit. Apsaar, apxarra iafcəlou, ikuçərcə rṕeizərkua ialagəeit.

AUƏTRA-TƏXKUA.

Auətra-təxkua faṕəuṛ. Axuəsxəei aqəmfəi aquəd dərxaaueit. Acəcei axuələi aquəd oyə deilahaua iṕṕadərçoit. Ak̄aṛəstei aṕarxaləi aborş iapsəuṛ.

Asəuṛ iahteit̄ axuəsxuei aqəmfəi. lahfeit̄ işahtaxəz hailahaua asəuṛ. Halagəeit̄ aṭaṭhara haidgəlanə zegiə.

IZLƏXƏUZI?

Àṭəzba, aṕàṕka, amhàṭ, asamauàr, àṭca, aqàm, aṕhàl, àirəz, akiaəd.

Ackiarei ajarei rəpqarakua.

Krəufəcəpxiaza unarkuà žzala.

Uqam kranəfala.

Kranəufo umccakən, umɯajan

Uɤaça bzia iqaqa, ilbaada of̌fəħa.

Kranəufalak, uɤə azə təřša.

Esəmyəbɯə uxə ɤə̌ʂla uəmapa psəxla.

Esəmyəbɯə uɤəǩuabala.

Uaxəi-ɤnəi aa-saàtǩ, uəɯjala.

Uanəɯou uxə axəza içaumçalan.

Uɯartà ckiàz, myəbɯəǩ, ala znə àmra iɯçala.

Eskiəngiə uəfəɤ xyaz, amçkua akumɤaraɤə.

Amçkua oyə idərx̌iueiɯ axiaa ɤǩkua.

Uşzaxo inəɯjala amçkua.

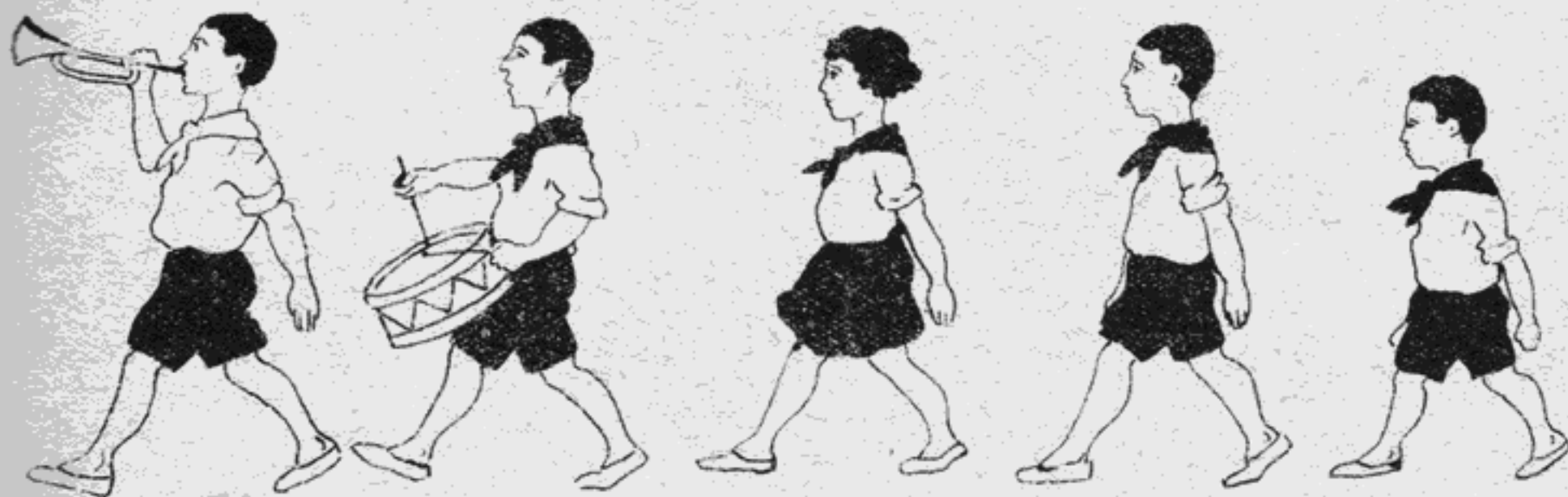
Axuaşə iaxəubalaǩgiə iǩoumpsan.

Aynarguaɤəi ayaɯʂtraɤəi azə ǩaumɤan.

Art apqarakua ɯəua eilazəmgoda?

APIONERJA.

Apionèrja ɤamyax rəmam. Aynə auəs ř, uèiɯ, rtaaja
irəčxraaueiɯ. Aşǩòlaqnə aɯquə iapx̌ioiɯ, ihasab'ueiɯ, iyu'èiɯ,
aɯa řhoiɯ.

Apionèrja aɯlakaťkua irnəɤoiɯ:

„Hara apionèrɤara Oǩtiabr Dəu haçèiɯouɯ“

„Hara apionèrɤara haihabajà hrəçagəloɯ, ianaamtou
ihapsax'ueiɯ“

„Apionèrja axakuəitrei aqabaai irçeiɯouɯ“

APIONERJA.

Iz'uəsda apionerja? Auəsəujei anxajei rxuəykoa.

Iz'uəsda oktiabriaṭaa? Anxəjei auəsəujei rxuəykoa.

Hara apionerjei aktiabriaṭaai din hazdəruam, nja dhamam, iahxaṣtuam Lenin iaja, iahçolt ailanxara kolxoz, hrəcxraauelt anxajei auəsəujei kolektiv nxara ƣəc aƣə.

* * *

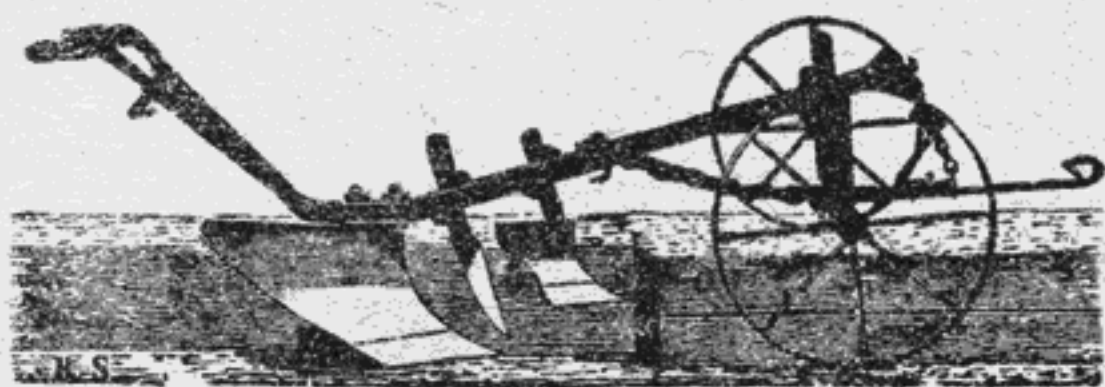
ƣeiza abadrakja,
ƣeiza aoiarja,
ƣeiza asredniakja,
ƣeidgəl zegiə,
ƣəmy eilaṭça oiuiua;
ijdər ƣara ƣta,
akuiakja iṣṭaiou;

ƣeidaḱṭəl zegiə,
akulakja ƣələṭca,
akolxoz ƣalal,
amy ƣouracə,
aguabziara azə,
amla ƣamkracə,
xaala ƣənxalaracə.

Anərxaga-məpaxukua:

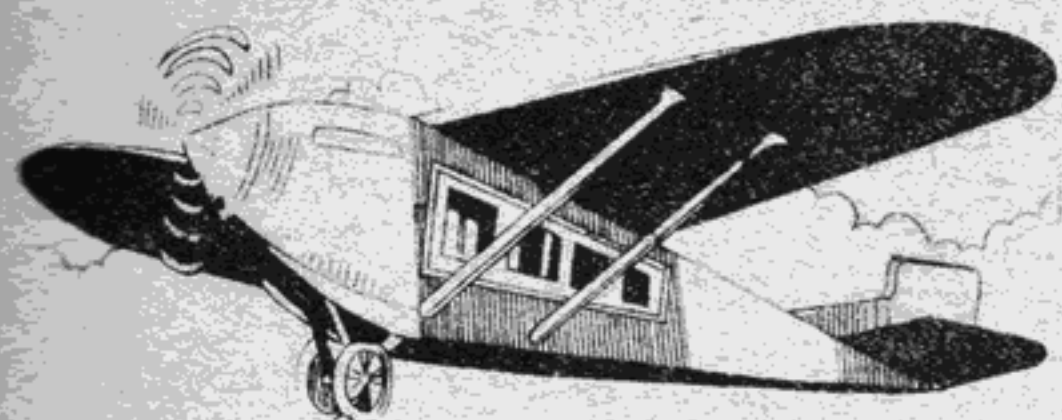
akuatana, ajeixə,
ayəlt, amagəna, aƣbə-
ga, apəpaga, akɫakuət,
atrəḱtor.

Art anərxəga-məpaxukua rəla anxajə iqarçozi?

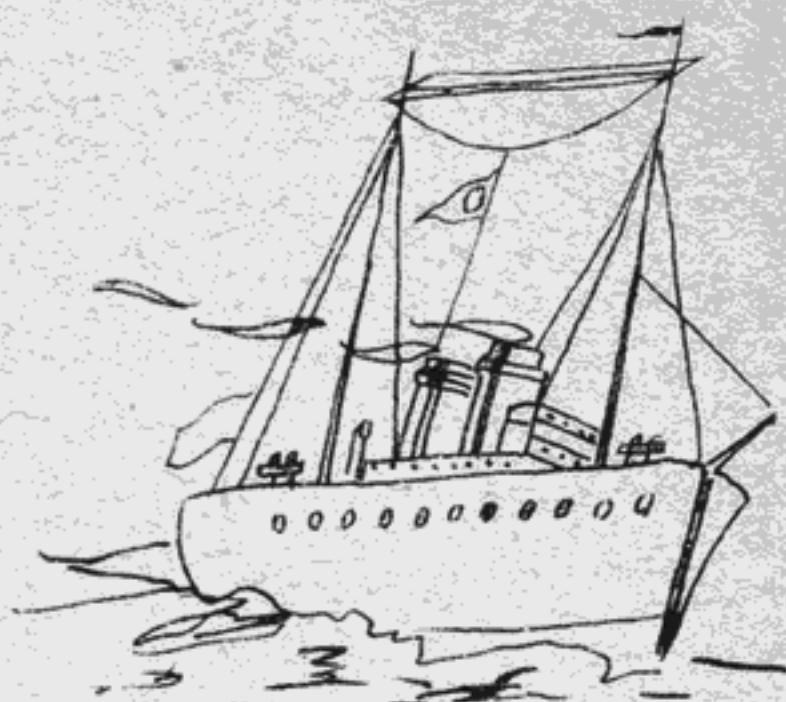
Aoyə adgiəlaqne dnəqoit:

uardənla, drògla, ƣaiṭonla, velosipèdla, avtomobilla,
dəoiəbala.

Ауа азақна днәқоит:

Ol bala, paranla, flikala, nalla.
Art reiha imanlalouzi?

АҶАЗӘҚАҶАРА.

Okṭiabr Dəu aaigueit. Aṣayja Okṭiabr nəḥa aṣazəq-
ṣara həlagəeit. Ҳnak haizeit. laazbit Okṭiabr nəḥa səmya-
paagaša.

Aṣayja guəp-guəpla hṣəhṣeit. Haşkol ārpszara həla-
gəeit. Guəpyək aṣayja aṣlakətkua raagarə iceit.

Dəuk mərçəkua haşkol bonəiaṣala iyəyanə, ipşzak u-
ākuaraza iqaləeit. Haklās aynəuṣqa iharx'eit: ṣlakətləei,
ṣartṛetləei. Aṣartṛetkua zegiə irələḥḥon Lenin iṣartṛet.

Vladimir Lənin d'iit 23 aprəl azə, dəpsəit 21 ianuār azə.
İḥa, Lənin danəizi danəpsəzi āşəkusakua!

23 aprəl ams Lənin imşəur.

Iqəṣcozi Lənin imş'ira aan?

Ipsraṣnə?

ОКТИАБР НӘҲА.

Okṭiabr nəḥa agiəbṣam. Haṣəur haşzaxo aṣazəq-
ṣara. İḥaṣeit hatzə-gazet „Pioner“ Eizaagəeit ja-manatk
obligacia aahxuarazə.

Dousə ḥaynkua rqnə iqahṣeit akuagia-qapṣkua.

Haşkol iharx'eit iharpszeit ṣlakəṣla baraqla.

Ṣara ṣəṣpazəqafco Okṭiabr dəu?

* * *

1917 şəkusan noiabr 7 rzə auəzəuṣei anxaṣei aurəs
ḥəntkar Nikuala daxərxəit, aḥəntkarra amṣ rnaṣəṣə iaar-
gəeit. Ubri inarknə ḥḥəntkarraṣə iqouṣ asovet mṣə.

Nagzara auaait asovet mṣə!

* * *

Haicxəraap zegiə pīatiletka (xuəşəkusa plan) aqaçarazə, eizaagar apara obligacia aaxuarazə, inahagzar Lenin in'iqəz aja—socialəzm aqaçara.

H'NƏHA DƏU.

Xuəygiə dəygiə idəkuəlt agugua ha afa ho. Rapxia igəlouy ipərpər'ua abaraq qapf.

İabaco aangəlara qamçak,ua ajlar?—Akətsovetaxı.

İzban ajlar zegiə izcozi akətsovetaxı? İzban aƣzap-saxzi, aƣzarpəşzazi bəuəiaqala baraq qapfəla akətsovet? Exia başa xumarram, başa guərouaram: exia Oktiabr dəu nəha auy.

Oktiabr dəu iahnatazi?—Axakiutra, afabrikakua, aza-uadkua, adgiəl. Afabrikakua, azauadkua, adgiəl pasa iztədaz?

* * *

İazhaait aamta ƣəc. Haquəçəit ƣahia aƣaouara. Hala-gəeit ƣraktorla hadgiəlkua rəƣaouara. İlahçəit radla ajla eiləpşaa. İharx'ueit, iahƣapoit, ihapsaqioit napəda. Hanəuy aamta hmanlalane anxara. Nagzara alouaait asovet myə. Adəunei iaxıabalakgiə iaxəƣaait iara.

AMILATKUA EIJOUY.

Adəunei aƣə irajouy amilatkua. Auəsəuyei anxajei milatla eiləxəm, rəmya akouy qarakgiə inanagoit.

Qajlar irzeipsnə irəmour aıaja-akapitalistja.

Anxajei auəsəuyei iaxəqazaalakgiə eidgəlarouy, rəmı eilazarouy, akapitalistja irəxhanə ikarəƣracə.

Auəsəuyei anxajei iaxəqazaalakgiə taajak ialouy. İzban?

ABRIGADA.

Abrigada ialou zegiə ireionnə auəs r'ueit̚.

Ƨargiə iqat̚ça abrigadakua, eiməjda akondratkua, Ƨeiclabnə iŧçala, eipərxagara qatəmçan, aklasaqnə Ƨmaap̚kən, aŧkol Ƨagəmxan.

HAKLASAQNƏ.

Haklasaqnə ačayɟə auəs r'ueit̚; at̚quə lap̚xiot̚, ihasəbueit̚, iyueit̚, əla rhoit̚.

Haklasaqnə igəloun: askamkua, ast̚ol, aklasouə. Haklasat̚əkua rqnə ik̚nəhaun: apart̚ret̚kua, asəxiakua, akalendər, aklas p̚qarakua.

AKLAS PQARAKUA:

Ačayə!

Akləs uəmqiəfən, əckɪara uastaz;

Uəməɟhən, əja baapsə uəmħən;

Eskiəngiə ačabərg ħalà;

Hatər rekuçala ueihabaja uyəzɟa;

Uəŧkol apqarakua eiloumgan;

Uəqaz uəxaanə.

Ƨħa, uək̚las apqarakua!

Amŧkua: at̚axià, ayàŧa, əxaŧa, aplàŧa, axuàŧa, asəbŧa, am̚pəŧa.

M̚qəbɟək̚ zaqə mŧə amouzi? Dekadak?

Amzkua: ianuər (oiəzəmzapdəu), peruəl (oiəzəmzap̚m̚əp̚ə). mart̚, apr̚el (mŧapəmza), mai (laçaramza), iiùn (raŧaramza), iiül (kurkuamza), avguəŧ (nanħamza), sent̚iabr (raparbaamza), ok̚tiabr (abçaramza), noiàbr (ɟəbbənmza), dekàbr (ləm̚tməz).

Şəkusək, zaqà mzə àmouzi? Zaqà mşə? Zaqà myəbɿə?
Zaqà dekada? Amzkua zaqà-zaqà mşə rəmouzi?
Fəklàsaqnə iqou àmərə aɿquə iançanə atzaqnə ikədəɿça!
Ispeiltərgaua fəklàs?
Fəşkòlaqnə iqatçozi?
Fəşkol àmzərxa zeipsrouzi?
Fəşkòlaqnə auətra şpəqatçoi?
Auətraɸə ilatçozi, eitaɸhauazi?
Auətra fəşpəxəlaps'uei?
Fəpxiazà pxialəei ftaxiləei akə iarknə yajà rqnəza,
yaja idərkənə akə aqnəza.

OKTİABR AREVOLIUCIA.

Esəşəkusa 25 oktiabr (7 noiabr) amş Urəşəlanɸəi
a'Revoliucia iàmşəup. 1917 şəkusà rzə, Oktiabr amş aɸnə,
aɸəntkàrra amɸ anxaɸei auəsəuɸei irgəeiɿ.

Oktiabr arevoliùcia amş aɸnə iqarçozi:

Akomɸərɸei aɸionèrɸei?

Açayɸà aşkòlakua rəqnə?

Auəsəuɸa àkalakikua rəqnə?

Anxaɸà akolxozkua rəqnə?

Auəşhartakua rɸə?

Oktiabrɸ a'Revoliùcia fəşpazəqatçauà?

AKALENDAR.

Mai akə azə auəsəuɸa iqarçozi?

Farà iqatçozi?

23 aprəl azə Lenin d'iit. Abri azə 23 aprəl amş—
Lenin imş ha iàftoup.

Lenin danbapsi? Dabàpsi? Dabàrzəi?

12 aprəl azə àkalakı Lensk, aqnə àurəs həntkàr
izandàrmakua 250 auəsəuɸa r'fəit.

Äkalaki Lensk aqnə auəsəuja iqarçozəz? Auəsəuja
zbuəntzi? Uajə 12 aprəl amş azə auəsəuja iqarçozi? Farə
açayjə iqatçozi?

Esəsəkusa 24 iun iaknə 30 aqnəza àykuənja rəmüəbɿ
zaxizəup. Aykuənja rəmüəbɿ àan aproletərja rəykuənja
rʔeidərkəloit.

Izmaanouzi àykuənja rʔeidkəlara?

Açayjə iqatçozi təmüəbɿ aən?

Iqaçəpəuzi?

4 sentiabr amş àrpar-ʔara irəmşəup.

Iqarçozi ari amş àan?

22 (9) ianuār azə iqalazi?

22 ianuār amş alàarɿərə-mş zàxizəuzi?

8 mart àhsakua irəmşəup. Izrəmşəuzi?

Àhsakua rəmş aʔnə iqarçozi?

27 per'ual azə auəsəujei asaldaɿkuei aħəntkar daxərxəit.

Aħəntkar iaxəxra şpəqaləei?

18 mart Pariz akomuəna iəmşəup.

Afrancəz Revoliücia nagzàra amouiɿ.

Izban? Asovet müə Apsnə ianbaqaləei?

A3AXƏRTA.

Äzaxərtaqnə irzax'ueit: axàrp, akuafta, àipka, açkə,
aikua, apalɿa, akiaɿə, akàba, akumjə, apapəu, amàgu,
aimaa, aimsə.

Akəc-zərtaqnə irz'uazi?

Aɿquə-xqiarlaqnə iqarçozi?

Izlərx'uazi aolər?

Iħà uəynə ataaɿə douse iqarçaua?

Aynə-pslarta-zaxizəuzi?

Aynə-pslartaqnə zəpsə zɿoda?

Ajəp àurəs ħəntkàr iàan zəpsə zɿodaz?

APXƏN.

Pxənrən. Pşa às'uaməzt. Daara quəkəran. Xabuəgu, apxə iləṭṭauà, imala apà irx'uàn.

Xabuəgu akəyḥa àṭa iḥauan. Iàṭa iàlaçanə iḥauàn: auəs zəm'uà ak.giə imfàrouṇ, ak.olxoz ialam, zmala inxo, pslara imam, guaqlra igəm ḥa.

Xabuəg izbiṭ ak.olxoz dalalarcə.

Izmaanouzi Xabuəgu iàṭa iàlaçanə iḥauaz?

AUƏSƏUJEI ANXAJEI.

Auəsəuja auəs r'ueiṭ azauàdkuei afàbrikakuei rəqnə. Iqarçoiṭ aṭçaṭkuei anərxàga-maṭaxukuei. Auəsəuja iqarçaz àmara anxaṭà irxərxuagouṇ.

Anxaṭà qabàa raja rəmoṇṇ: ijaoiṭ, iraṭoiṭ, amxə r'ueiṭ. Bzia iaarəxəz aṭəyṛa iau'ueiṭ. Anxajei auəsəujei eiyəzjouṇ, iṣakunagaua rṕeibərtar ir'iaaiua qalauam.

Iḥa, auəsəuja r'uəskuei anxaṭa r'uəskuei!

AṬQUYƏ.

Anṭika Gagrənṭ aṭquyə louṭ. Aṭquə iyəiṭ lafa Temraz. Anṭika lafa iṭquyə daara deiguəroueiṭ. Temraz iṭquyə uəs ianəiçeiṭ: „Sahṭa! daara bzia səqouṇ Gagra, sguə bziouṇ“

Haşkolaqnə bzia hnəqurgoiṭ, iahxəlaps'ueiṭ iahdərçoiṭ, başa aamta ianakuzaalak.giə aagasam: ianaamtou hapxioiṭ, haxumar'ueiṭ, krahfoiṭ, hapsə hfoiṭ.

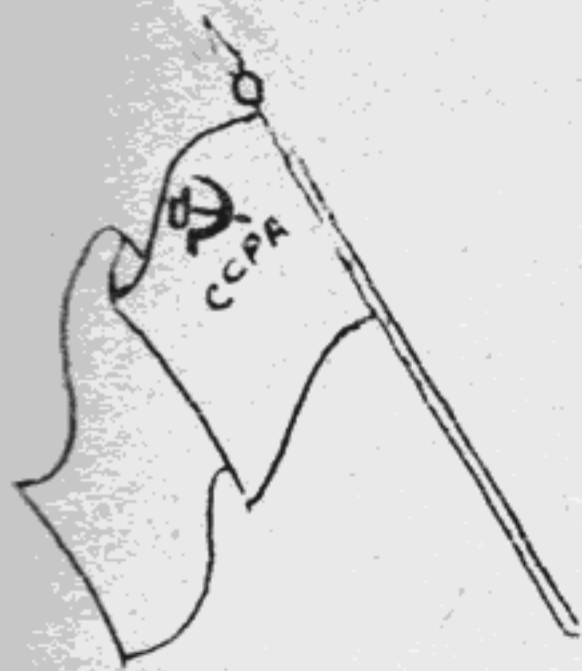
Haşkol aaiguara azauad əqouṇ. Azauad aqnə auəsəujei anxajei auəs r'ueiṭ. Auəsəuja r'uəs ianalgalakı xul-pazəla aṭquə iapxioiṭ, ihasab'ueiṭ, iry'ueiṭ.

Bziala haibabaaṭ dəi, Anṭika isəzyə atak aynə iṣəqakou!

1 ianuar 1931 ş. Ak. Gagra.

Bafa Temraz.

Aṭquyə iyyə ṭan ilzəjyəzṭa! Akonvèṭ aqnə iryuazi? Işparyuei? Amarka akonvèṭ iabakurçoi? Izban?

ABARAQ.

Ajəp anxaɣei auəsəuɣei xakuəitra rəmaməzt, guəqrəla iqan, bzabaa rboməzt.

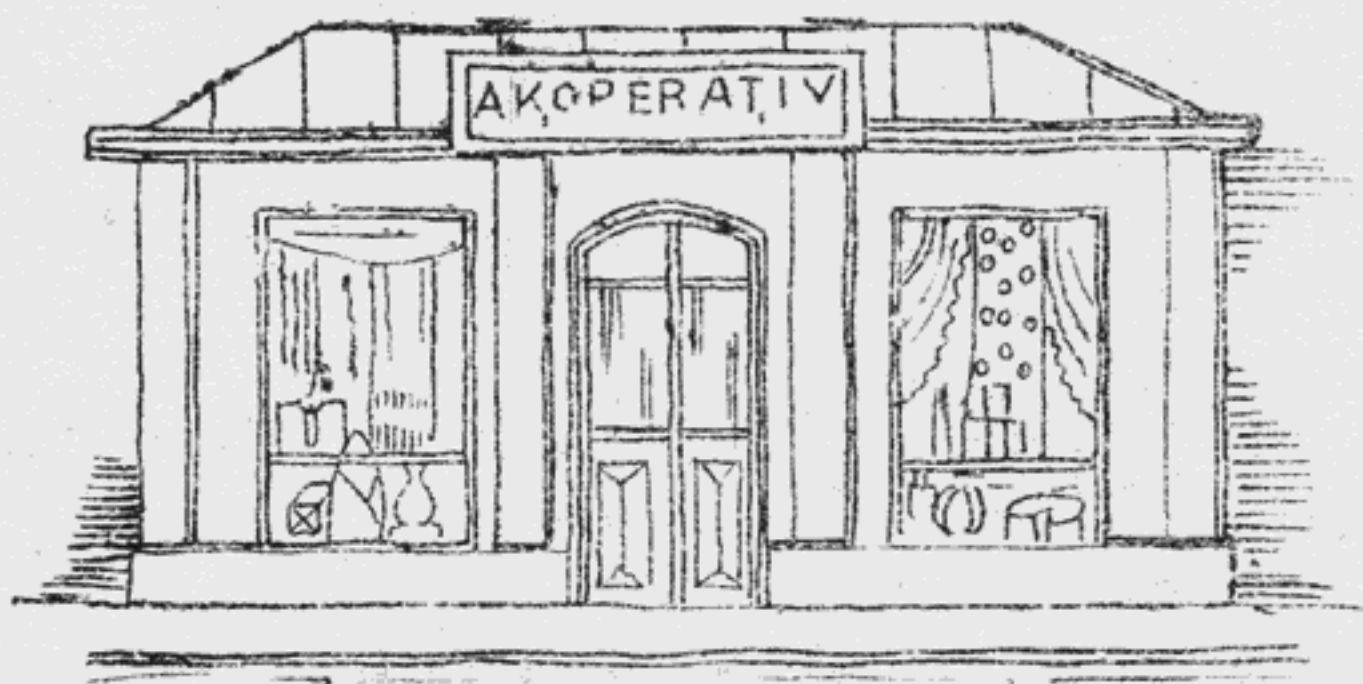
Eskiəngiə iaapsayɣan, ixandəiy-ɣan, rɣabaa rpəloməzt raarəxra abea-ɣa irɣən.

Okɣiabr revoliücia anxaɣei auəsəuɣei axakultra rnateit, bzazara rəzəmtoz abeaɣa pxanaçeit. Oɣə anxaɣei auəsəuɣei rɣabaa rpəloit, raarəxra rxə iadərxoit.

Anxaɣei auəsəuɣei rxakuəitra rɣəmcaracə rtaxəzar, rba-raq-qapɫ ɔuɔuua irkəzarouɫ, auɣragiə akumizarouɫ.

AKOOPERATIV.

Akooperativ auəsəuɣei anxaɣei eidnakəloit. Akooperativ aqna irtəiuəit auəsəuɣei anxaɣei irəxuaua, irəkunagaua amapakua.

Akooperativkua rarɣra, rɫakuərgəlara anxaɣei auəsəuɣei ir'uəsəuɫ, irualəuɫ. Izban?

Akooperativ qabaala zxə nəquəzgaue aroɔuɔuɔit, eidnakəloit, amɣ rnatoit. Izban? Akooperativ izakuəzi? Akooperativ aurəs həntkar iaan izəqaməz?

Դկօրերատիւ շէքսրօւզի? Լաղօւզի? Լոնօւզի?

Աբարա ալնօ Իւմդախօն, Իդախօ, աԿասաԳօ. Լշբան? Obligacia
աախս, սիտօնտԿարրա սաԿախօրաարԿօ տախօշար. Լշբան?

ԼնօԻսօշոնօ ԿօլօԿտիւլա առախարա աաշօս, աԿսլակ, ճգամլա-
րօս. Լշբան?

ԱԿօլաշօ աԿսլակ, ճախնարդօիտ. Լշբան?

ԱԿօլաշօ Իալօս Իաարախրա մաԿսսօ ԻտօնտԿարրա Իաիրսսաաւօիտ,
աԿսլակ, ԻաշօԻդախօւօիտ. Լշբան?

ASOVET RESPUBLIKA.

Արսսաա նաօիտ Արսնօ Ասօւետ ՂօսքսբլԿաղնօ. Ասօւետ
րօսքսբլԿաԿսա րղնօ առաաշօի, աւաշօսւշօի, ար-գաքսօի Իալախ'ւօիտ
ասօւետԿսա.

ԱսօւետԿսա րալախրաան աբդօ րաւան: աբօաշա, աԿսլակշա,
աաաւադշա, աամաշտշա, արարշա. Լշբան? ԱսօւետԿսա Իալախ'ւօիտ
ա,Կօնտր Ղաղշարա ԿօմիտետԿսա.

Արսնօ ԱսօւետԿսա շօղօ րօշարա Իալնախ'ւօիտ ա'Կօնտր Ղաղ-
շարա Կօմիտետ. Արսնօ Կօնտր Ղաղշարա Կօմիտետ Իտնաշ'ւօիտ
Արսնօ րօսքսբլԿա ԻաԿսնաղաղաաա աշաԿսսանԿսա. Ասօւետ րօս-
քսբլԿաԿսա շօղօ րաւօիճարԿալտ ՏՏՂ աղնօ.

ԷիճԿալօս ՏՏՂ Իօսսօսսօս, առաաշօի աւաշօսւշօի աալսօիտ,
աԿարիտալիշտշա սիա Իրաւօս.

Լիիա, ԼԿաթան, ԼԿալակի աղնօ ասօւետ աւաա ալալախ'սա, Լարա
Իգալճօ ասօւետ ալախրաան!

XAA-NXARA.

Առաաշա օշօիտ աշ ճաղամԿսա. „Տաշշա արարաշա,—Իիօիտ
աաանդաշօ Տաբաճա: Իղամբօի հաաղսղարա աԿաթան ԿօլօԿտիւլա
Իաշանաւա փամԿալա Իաշալաաօս!

Բշիօս, հալաղան ԿօլօԿտիւլա առաաա, Իհարալաաան, Իհար-
աա. ԼԿաթա փամԿալա!”

Dəuk, mərçəkua ialagəeiṭ kōlekṭivla anxara, ipxəeiṭ, ilaṣeiṭ aynkua zegiə fəmicala.

Ṭkətan iṣpanxaua? Axala anxara zəfeidamzi?

Ilaṣaṭəu ajla eiləpṣaaṭəuṛ. Izban?

Adgiəl iankunagou apsə arfa, ianaamtou ijaouiua, aṭəyṛa rəja aanaṭərcə utaxəzar.

Anxaja, pxiala ṭeixa!

Urəṣṭəlan iaxənza—naza-aazo inxoiṭ 25 milion raqara tṣə. Apsnə—25 nəzki tṣə.

Ajəṭ anxaja tṣə-tṣəla, azəkəi yəqakəi rakūəmzar, xaz-xazə inxon. Anxaja, tṣəla akūəmṭkua, rṭeidkəlanə iaxənhoz aqnəṭ, rmal iacloməzt, imayən, rəmy kuadan, rabaja uərt rabaja rənṭara eiṭanə inəmṭoxar eiouiṭə izənṭoməzt.

Izəqazəz abas? Anxaja rəzṭara dgiəl rəmaməzt, tauadi aaməstei irəmaṣəuṭan, raarəṭra xparak, xuəda-psada irə-mərxəuan, rmal mayən, rxə izaxuoməzt, acxəraayə drə-maməzt.

Uajə iṣpaqou anxaja? Adgiəl meigzaraxda irəmour, rxə-iakuəitəuṛ, kōlekṭivla anxara ialagəeiṭ, raarəṭra dara irəṭəuṛ, aḥəntkarra rəcxraaueiṭ, raarəṭra amcxuə rəḥəntkarra iadərṭuaueiṭ.

Anxaja! Ṭouacarc, ṭənṭara manṭalaxarc, pxiala ṭdəku-larac ṭtaxəzar akōlekṭiv ṭalal.

Akōnṭrakṭacia (akuandrat).

Asoveṭ-myə irəcxraaueiṭ anxaja; irnarpsaxueiṭ aamṭa rajala apara; irnatoiṭ ualla anərxaga maraxukua. Anxajei akōperaciei eimərdoiṭ akuandrat.

Akuandrat aṭə anxaja uals rxə iadərṭoiṭ:

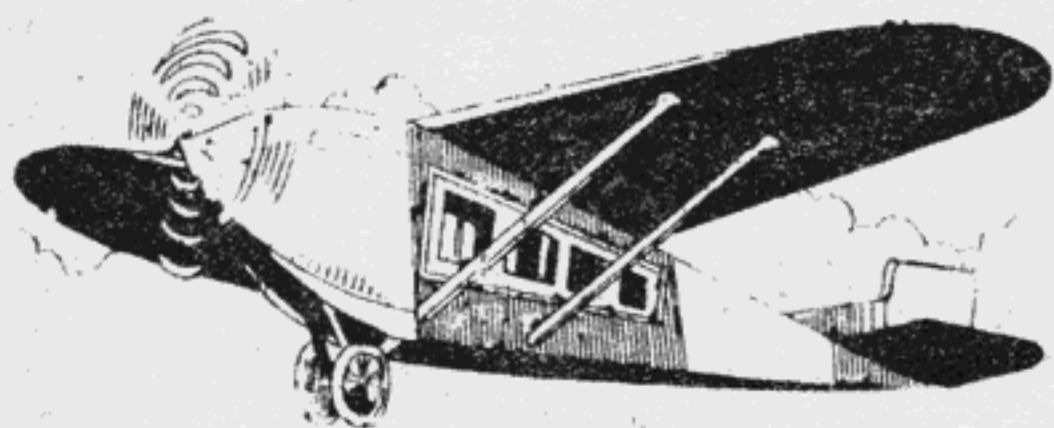
1. Aφəyra mɛxuə akoperatīv aφə irtəilaracə.
2. Jla eiləxla rəlaçaṛkua larçaracə.
3. Kolektivla anxara.
4. Adgiəl agronom işəiño ala aqaçara, alaçara.

Akoperacia uals axə iadnaçoiṭ:

1. Anxafa arbara, arçara.
2. Anərxaga mərəxukua iataxkuou raagara.
3. Ajla eiləx apşaara.
4. Afaṛ, afçaṛə, alaçaṛə, anxaja irtaxəu raagara.
5. Aφəyra azərhara.

AHAIRPLAN.

Dəuk, ç'uam auaa ahairplanla anəquara ialagəeiṭei. Ahairplanla anəqura mantəlouṛ; arəi, ajlarəi, aidara-xianṭei irlasnə imyanagoiṭ.

Aibafraan daara ixuartouṛ həntkarra xıyagas. Hsovet respublikakua həntkarrak, iaçamxarcə, asovet mɛə nagzara aurcə, hxakuəitra həməcaracə htaxəzar, azə eips zəgiə naidgəlarouṛ, hamı eilahçarouṛ, cxəraara ɔuɔıua qahçarouṛ, ahairplankua rərrajara halagarouṛ.

MALAPRƏ.

Açayja irout aṭquyə. Aṭquyə aarəstəiṭ okṭiabriataa. Okṭiabriataa rəṭquyə lanərçeiṭ: hara ialahçoiṭ x-manatk malaprə „Okṭiabriata“ aqaçarazə. Həpəxioiṭ fərgiə hara hastra fəkularacə. Açayja eizeiṭ. Aṭquyə irouəz iapxiəiṭ. İrəzbiṭ apara eizərgaracə malaprə „Açayə“ aqaçarazə.

Dəuk, mərəçəkua iqarçeiṭ „Okṭiabriatəi Açayəi“ Amaləpərkua ipər'ueiṭ apsaṛ ačkəs eiɔıɔnə, irəxiyoṭiṭ anxajəi auəsəuṭjəi rsanzəɔıukua, rənɣara-rənçra.

AKOMİTET.

Neiyəmsrəda açara aqalara komitet qarçei. Akomitet ialərxəit ayəzja xyək: azri akətsovet aqnəp, ayəqari—apartia iaqeika aqnəp, axyəkri — akoməar iaqeika aqnəp.

Axyək, ialərxəz məxuə açara eskiəngiə iastaz uan. Akomitet ialxəz iqarçei auəs şər'uşa aplan.

Aplan ianən rkətan neiyəmsrəda açara qalarc, aşkol iakunagou ayuə dərxiarc, rkətan 8-10 şəkusa zxəçua aşkol-ykuənja eilərkaaracə, aşkol azxara məpə aargaracə, apara eizərgaracə, akomitet iauəz auəs esjams adərra qanaçaracə raikomitetaxı, araikomitet—Centr komitetaxı.

İaxənxaua neiyəmsrəda çara komitet əqouma? İqamzar İqatça! Akomitet aplan İaxuaps, auəs iaua eilətkaa!

AQABAA OYƏ DƏTNAGOİT.

Xuat daara arpəs bzioun. Azən Tquarqal aşaxtaqə auəs iueit, apxən—akolnxaraqə. Xuat daara bzia dənxiit.

Tquarqal iqouzi? Araja zmaraxəuzi? Araja ada Tquarqal iqouzi?

AÇARA-LASAROUN.

Ajəp, aurəs həntkar iaan, açara mayən. Anxajei auəsəujei açara mayzanə irəman. Abeaja daara bzia irbuan anxajei auəsəujei açara axirə'maməz, aləscara İaxiəçaz: cara zmam idərra mayəun, eskiəngiə abeia dəlkıaranqəun.

Urəşpəlan Arevoliücia Dən İakunargəit Asovet mupə, axakuəitra.

Anxaja, auəsəuja! İta akıaranqra İtaxəmzar, İxakuəitra ououua İakugələz İtaxəzar, açara İastal. İdəkula pxıala, aləscara İəçəçnə alaşaraxı.

İha, açara zxuartou!

КУЧӨРӘ АРХИАРА ШӨИÇАЗ.

Куәүәра дәшхуәүәз иани иабі псәйт. Куәүәра тәнхадә дәнхәейт. Іхә изнәқуәмгуа даләгәейт. Іуаја игуәсхуја дрәмбоҫа рҫәқарҫейт. Куәүәра даара дәүкуәна бзиан. Ауәсәуја рәпсә еипс дәрбауа іаләгәейт.

Куәүәра адәрра итаxxәейт. Азәуад шкәл дталт. Ірласнә іҫейт әрхиярей әйрей. Аҫқукәей агазеткәей ібзианә дрәп-хияуа даләгәейт.

Куәүәра әуәс әхәиуаз азәуадаҫә ақлуб әқан. Ауәсәуја хуәлмәҫхала ақлубаҫә еизәуан; агазеткуа, аҫқукәуа ірәпхияуан: еиләркәауан анхаҫа бзиакәей әуәскәей аҫәла-куарәхә іқәу. Куәүәра дәук, мәрҫәкуа ақлубаҫә рхия-гәләйәс дқәләейт, іуәҫей игуәсхуҫей дзәмбоҫа зҫәқазҫаз, ібара іаҫталт.

Укәтан ақлуб іқәу зәипсрузи? Газетс ақлубаҫә іруәзи? Ақлуб зхуәртәузи?

АР-ҚАРҫ.

Ајәҫ ар ірәхуҫон кәҫ хмаз, аһәнткар рәшәуәуаҫаҫ, ҫәргуәс імаз әуәә.

Уајә ар-қарҫ іахуҫәйт Асовет республікәкуа, анхаҫей әуәсәуҫей еидәзкәләуа, ізәрошәуәуа.

Ар-қарҫ іаҫтойт акапиталистја—анхаҫей әуәсәуҫей раојаја.

AR-QAPŦ ALXRA.

Tagàlara aamtàn. Anxajà ràarəxra tàrgalt, rqałà pxiar-kəit. Àjlar irəlarħeit àrqapŦ àlxra qaləeit ħa.

Àrpar-ƣàrkua iguərouanə àr-qapŦ àlalara iàlagəeit. Izərguərouiozi àrpar-ƣàrkua, àibalra rtaxəuma? Mamou. Anxajei auəsəujei axàkuəitra axrouz aqnəp irəmoup aoiajā rajanə Àr-qapŦ iàxiqoit anxajei auəsəujei.

Àurəs ħəntkàr iàan ar irəxiqodaz?

Evròpa aħəntkàrrakua rqnə ar irəxiqoda?

Anxajei auəsəujei oias irəmada?

AR-QAPŦ.

İştər-ştərzà, pŦyə-pŦyəla ɕyarəmamkua ineiuan ar-qapŦ. Ʀənałəstxa, amya łərtbaa, mamzar łrəcqioit ar-qapŦ. Da, iguałteif ar-qapŦ aƣə zəmy iakuguəouua zər łəqazar!

Ar-qapŦ iraħtagəlanə ineiueit myə ououua zmou kəon-nica laxızoda inəzkəlodə kəonnica? Akgiə, azgiə.

Akəonnica iałtaououua aguər-guərħa ineiueit abzara-bzankua.

Darbanzaalak, azə iguə iaanamgaatt abzarabzankua xumargoup ħa!

Ar-qapŦ ialou iz'uesdə?—Auəsəujei anxajei.

Auəsəujei anxajei ar-qapŦ eilahaua ialoup, aibalra rtaxəm, amala irabalua aoiə dərbar, eilahənə iabal'ueit.

AARƏXRA.

Ajəp anxajā ɶaouon ɶaħla, əjla kàrəpson napəla. Aɶah adgiəl ibzianə iazəɶaouom, napəla àlaɕara əjləei aamtei məcxuə iagoit..

Uajə mafənala ijaɔioiɥ ilaçoiɥ. Mafənala əlaçara əjla arməroiɥ, eipşnə işəkunagaua ədgiəl iakunapsoiɥ. Mafənala ijaɔiou, ilaçou adgiəl yənɥ-xənɥ rəla eihanə aɤəyrə aanəstueiɥ.

Amalina azə imala izaəxom, ikunagoun hablala kolektivla aaxuara. Izban? Azə imala amafəna əxu imɥ əkuxom, amafəna iazxəşa ijaɔiuaɥəu ilaçaɥəu ədgiəl imam.

Mafinala ijaɔiou ilaçou amxə aqabəa məɥəur, aɤəyrə rəjə aanəst'ueiɥ.

Məcxuə mafənala auaa abəarəx'uei?

ADGIƏL RɤRA.

Ədgiəl iaxiabaləkɪ eipşəm: qarə məcxuə əpsləmz əmour, aɤaqarə-anəlapfəi amalayərəi. Əpsləmzəi, anəlapfəi, amalayərəi məcxuə izmou anəf xuərtam, ɤəyrə rəjə aanəst'uam.

Ədgiəl uəcla irɤəur. Ədgiəl dərɤ'ueiɥ, ma əraxu əkurtanə, ma auəc əkupsanə

Auəc əqaçara mariour: axkəərə açəxuan abouikuə, əmaxukua, abəjkua, aguəmsamkua eiləɤzar, yəşəkusa-xəşəkusa rəqnəɥ eilabaaueiɥ, iuəcxoɥ.

Auəc ədagio ədgiəl arɤ'ueiɥ, ahaskiən laça—asamquər. Asamquər daara əraxu irxahaueiɥ, məcxugio ədgiəl arp-səloiɥ, iarɤueiɥ. Anxəja, anxəfa zdər'ua asamquər larçoɥ qafəs, dgiəl rɤəgas.

Xuəşəkusaɥi asocialist nxara-nçəra aplan iudər'uazi? Asocialiet-eiclabra, axaɥkritika, bɤara amamkua xuəmşla auəsəura rəə ijdər'uazi?

ANBANKUA SSRA IRHOZI?

Anbankua SSRA irhaua abri àup: Socialist Sovèt Respùblika Apsnə. Respùblika zaküəzi? Arespùblika həntkarra formou, amü zegiə anxaiei auəsəuiei rnapə iaxanəu.

Apsnə socialistə respùblika zàxizəuzi? Asocialistə faküərgəlou, asocialistə iaxiabalàki iqàlarçə iàstou azə.

Sovət respùblika zàxizəuzi?

Apsnə ahəntkàrra müə anxaiei auəsəuiei rsovetkua rqnə iqou azə.

Socialist sovet respublikakua ijdər'ua fha!

AKƏT-SOVET.

Akət-sovət alxra aaigueit. Qabaala zxə nəquəzgo zegiə aƣəxrxiaara ialagəeit. İcabərgnə Asovet alxra ibzianə aƣa-zəqaçara ataxəup. İzbàn akuzar, anxaia raiaia, akər-m'üəkua akrəfaja, rƣəryafanə asovət ialaloit. Aia uuəs eiləeigoit, uirmanfalom, aıgiara uakuirfoit.

Akət-sovet alxra apxia aizara qarçeit aşkolaqnə. Aizara aƣnə oyə dagəmkua eizeit. İkəlst 200-yək axaja, 150-yək ahsa.

Akət-sovet aqnə xanƣayəs izbaxu rheit Danaqai ipa Sabəda. İcabərgnə Sabəda arpəs bzian, deilqian, açara iman, qabaala zxə nəquəzgaua drədgəlayən drəcxraayən.

Akət-sovet aqnə pxianƣayəs dəqazarou aoyə akrə zdər'ua, imaafaua, guək ala anxaia rzə iaapsaşa. İzban akuzar, akət-sovet auəs oiuiua, auəs raja amou: kolektiv-nxara arƣeira, afakuərgələra; aşkol, apxiarta-ynə, akoperativ racxraara.

Sabəda dakuənagoit akət-sovet aqnə xanṭayəs. Akət-sovet cxəraaras ianatozi aşkol, apxiarta-ynə?

Iqanaçozi akulitür revoliücia azə?

Asovetkua harəxihoit, ihacxraaueit. Izla?

Ḥkətan akət-sovet alxra şpaqaz? Asovet alxrazə zaqayə eizazi? Zaqayə alərxzi?

Xanṭayəs ialərxəz ijlouzi, ixizəuzi?

APXIARTA-YNƏ.

Hkətan dəqoun arçay-bzia. Arçayə imoun aṭquə raja. iṭqukua irnəu aşkolykuənja idəirboit, iguəlaja dərzapxioit. lhəbla inxoz id'irguapxəeit aṭquə-pxiara.

İairit abərgja rəşkol. Rarpxiara dalagəeit. Irçeit zegiə ibzianə aṭquə-pxiara. Irçaz rxaməştracə arçayəi akomṭarəi eicxəraan apxiarta-ynə adərtəit. Esəmşa apxiarta-ynə artən xu-saatk, idərkənə ja-saatk, rqnəza.

Aṭqukua, agazətkua, azurnalkua rajan. Apxiarta-ynə aqnə iqan aradio, akruzòkkua. Akruzokkua zegiə reiha akolektivla nxara akruzòk auəs auan.

Apxarta-ynə aqnə iqarçozi? Iqouzi?

Apxiarei ayrei ibzianə içə, agazetkuei, aṭqukuei, azurnalkuei urəpxiala raja. Izban.

SAN-AÇAYƏ.

Ja-şəkusa sxəçuan. Aşkol stan. Syəzja açayja rapxia sgəlan açarazə. Bzia izbon agazet pxiara. Aurokkua sanrəlgalak, esəmşa agazetkua srəpxion.

San-açara ləmaməzt, apxiara ləzdər'uaməzt. Agazetkua sanrəpxio dsədrəlanə dzəryuan. San ilguapxəeit apxiara çara. Sərçara salagəeit. San ilçeit apxiaragiə ayragiə. Dəuk, mərçəkua sara seips san dalagəeit apxiaragiə ayragiə.

AKALAKI.

Hkətan artəli qaləeiṭ. Ƴmafəi Esnatəi artəli akalakiaxi idəkunaçeiṭ mafəna aaxuara. Akalakiawə irəjouṛ azauadkua afabrikakua.

Azauadkua afabrikakua rəwə iqarçoiṭ aṭçaṛkua anərxagaməṛaxukua. Ƴmafəi Esnatəi akalaki aqnə daara inəqueiṭ laarx'ueiṭ irtaxəz amafəna. Ixənḥəiṭ. Amafina daara rguə iax'ueiṭ artəli ialaz zegiə. Ƴmafəi Esnatəi amafina iaṽədanə iaarx'ueiṭ aməṛakua, aṭqukua, agazetkua.

Akalakiəi akətei rəuəs akouṛ. Akalaki akəta iacxraaueiṭ. Izla? Akəta?

AZYƏBTA-KƏTA.

Azyəbta kəta-oidarrouṛ. Amx'uəstakua maynə iamouṛ. Esəsəkusa azyəbtaa raarəxra mayxon. Eizeiṭ znə azyəbtaa. Irəzbiṭ eilalarcə dgiəllagiə raxuəlagiə. Ixərtəiṭ aoidara.

Adgiəl rjaoidiṭ trəktorla, iakurəṭt auac; jləeiləxla ilarçeiṭ aqəkurei, aya, ahaskiən. Iqaləeiṭ ibzianə aṽəyra, ahaskiən. Ianərçeiṭ azyəbtaa araxu. Irout ajlar rəzxara afaṛ aṭçaṛə. Abas artəlila ianeilala.—Azyəbta barakiat-raxəeiṭ.

ABATRAK.

Iahia dəşxuəṽəz iani iabi psəiṭ. Tənxada dənxeiṭ. Mal ḥa akə iznəmxəeiṭ. Iahia ixə iznəquəmgaua dalagəeiṭ. Kıaranqra iguəla kuələk. Mərza iṽə dgəlt. Mərza ipəxiaṭəz akıaranq guəşatara qamçakua dnəquəicon ɣgıala.

Uaxəi-ṽnəi amamkua Iahia dçaknə Mərza dəiman. Iahia auəs raja iuan, axa Mərza iguə daxoməzt, eskiəngiə dəiṭiuan, dəikuɣqion.

Iahia tənıyrak, imamkua iguə dtaɣəuan, dəbnalar mou imamkua dəqan. İləməzt, iqunəməzt, eskiəngiə ica eidqia-qiala dəqan.

Dəuk, mərəçəkua aamta aañəit. Asovet mıə qaləit. Anxaja kolektivla anxara ialagəit.

Iahia akolektiv dalaləit. İçəit apxiarei, ayrei, ahasabrei. Iahia dkəmunarxəit. Akolektiv aɸə pxianɣayəs bqa-ləit. Akəlnxara bziəxəit iəxiabalakɣiə iqarfo iqaləit.

Ƴkətan zaqayə abadrakɣa əqada?

Aoiarɣa? Asredniakɣa? Akulakɣa?

A J K U A.

Anxaja nxarala eilalt. Adɣiəl, araxu eilarçəit. Araxu rətra xərouəit apenqrkua arteit, idərpəxəit.

Araxu çəçouəs eskiəngiə irəçan atəras ba, atəras ckia.

Asiləs qarçəit. Araxu rəfəɣ aɸəxuɣarakua irtarçon. Araxu psəlan, amı rəman.

Ajkua axş rəjanə irəmç'uan. Axş ialərxuan aɫ, axuşa rəjanə. Aj anəuxiaua, unarə bzianə izza, aj aɣərgu izza, irba.

Izban? Asilos zakıuəzi? İşpaqarçoi?

A I L A L A R A.

Acəuta inxoz dɣiəlla hailalt. Anxara halagəit. Sakıuət xanɣayəs daləhxəit, Ƴiargı-hasabyəs. Axaja uəss ihaman: aɣəouara, aɣalɫra, alaçəia, arafara, atagalara.

Añsakua uəss irəman: azzara, azaxra, arafara, aynə ailərgara.

Ailanx'ara amı aloun. Izban?

AKOLNXARA AŌIAJA.

Kətak, aƣə inxon akulakja rajanə. Akulakja irəkia-ranqən akətan inxoz abaṭrakḵua. Akulakja itquacnə inxon, rmazara ɕyamaməzt.

Abaṭrakḵua irṭəməzt, irəqunəməzt, rəca eidyala iqan.

Aamta aaḥəiṭ. Abaṭrakja axakuəitra rouiṭ; ialagəeiṭ rƣeidkəlanə anxara. Irlasnə rƣeibərtəiṭ. Eilalt raxuəla. Iqar-ɕeiṭ akolnxara.

Akulakja abaṭrakja ibzianə inxaua iaxalagaz aqnəp rguaəi rkəiṭ. Abaṭrakja rəmḵkua maza aanda pjanə araxu tarɕaua ialagəeiṭ; rəpḥaquakua, rpaquakua rmaəiazakua uaxənla maza amca rəcrarɕaua ialagəeiṭ. Abaṭrakja eizeiṭ; eilərḵaaṭ akulakja irzəruaz.

Abaṭrakja rƣeidərkəlt. Rḥaṭə eikudərṭeiṭ. Ineiurṇə akolxoz qarɕeiṭ. Akulakja rələrɕeiṭ. Rmazara r'kolnxara ialarɕeit. Abaṭrak-nxaja eixəeiṭ oyə eiteiḥo pxiala. Rkolnxara iqaləeiṭ zegiə iqarṭaua.

AXUƏY BAHYEI AIASLI.

Aḥsakua oyə iguaimtaua auəs raja rəmouṇ. Apḥəs uaxəi-ɸnəi ləmamkua, znə-pxnə mḥakua, eskiəngiə auəsəura daƣəur: esəmṣa znək-yənt aynə eillərgoiṭ, iləpsoiṭ, mɸəb-ɾək ala znə amzərxa, aṣta ilrəckioiṭ; esəuaxa yənt-xənt aja dalɕnə lxuəyḵua gualtoit.

Abri aqara apḥəs auəs lueiṭ, axa ilua auəs oyə ibarṭ iaharṭ iqam. Apḥəs luəskua zegiə irəcknə iləmouṇ axuəy-aazara.

Darban pḥəsəu, axuəyə dəzɕou, ianaamtou zəpsə zṭaua, iɟaua, ianakunagaua iṣakunago auəs zua? Darban pḥəsəu qabaa-xandela iqou zxuəyə anarə zgəm?

Anapə zgəu axuəyə dəzzam-dəhham, ianaamtou afaṛ iauam. Kuənagala inəqugam axuəyə, lasə-lasə dəyma-zayxoit, iləeifagiə ɣgiaxoit.

Aḥsa zxə iakuəitxaracə ztaxəu, axaja irəvagəlanə xşəyla, maxuṣafafala auəs zuərcə ztaxəu, iaftalaait axuəykua raazarta iəsli abahyei rarṭra. Auəshartakuei aorganizacia-kuei irualəup acxəraara qarçaracə aiasli abahyei rarṭrazə.

Apsnə axuəy bahyei aiasli abaqou?

A R X R A.

Səkuən iaaixueit ɸbəgak. Axanṛayə Saat iaaix'ueit arteli azə aparxəga mafəna. Səkuən iɸbəga ɸnak iazər-xəuaməzt ɤaquakgiə. Aparxəga mafəna iarx'uan yənyaja-ɤaquə.

Iaha apa zərx'uazi?

Ibziami mafənala anxara? Izban?

AJAŌUARA.

Sarləp imala dəntas-aatasua djaŋion ɣmapala. Iaaigu-ara akolnxara aqnə ṭrakṭorla ijaŋion. Sarləp iilakgiə ɸnak ijaŋion f-çrəuak.

Kolnxaraa-qabaa mbakua irjaŋion yəf çrəua. Sarləp ibzianə raja dzəjaŋioməzt: matak-ymatak neiga-cəpxiaza ajaŋuara ibəia inarxiuan, dṛon ipsə ifarcə.

Kolxozaa işəxumaruaz işəyqoz, raja qa mbakua, rəja-ŋuarkua rjaŋueit, rəlaçaṛkua larçeit.

Aamta aaryaraxaua ialagəeit. Sarləp idgiəl yeit, aja-ŋuara daquəçeit. Kolxozaa, Sarləp ixə dzaməxoṭa anərba, inein idgiəl zegiə irjaŋueit, ilarçeit. Sarləp kolxozaa auəs axəruax dxuəcua drəxuapşuan.

Idgiel anərjaotua ianəlarça drəheit akolxoz salaŭça ha. Sarləp akolxoz dalarçeiŭ. Akolxoz danalala naxəs Sarləp ixəi itaatei rnəqugara mariaxəeiŭ.

Anərxaga mafənakua ibzianə iaxərxələpsua, adgiel iaxdərŭua, auac jpa akuəpsanə, acakua eskiəngiə rəŭkukua rəqnəza iŭəup.

Giektark adgiel arŭra iataxəup 100 uardənk, auac (26.400 kilogram). Uasak, şəkusək oyə inasoit 550 kilogram auac, hak—12.000 k.g., kambafk—6.000 k.g., jkə—4.800 k.g. Ƴək—5.900 k.g.

ANXAYƏ IZAKUANKUA.

1. Ianaamtou iŭaotou adgiel məcxuə ipsələxoit ajaakəragiə agxom.
 2. Jlakə eikuərccaknə qarak ilaçaŭəm.
 3. Ilaçaŭəu ajla eiləpşaatəup, eiləpşaau ajla ilagaŭəm.
 4. Feida raja qalarazə iançaŭəup araxu jla-bzia.
 5. Silosla aqaŭa iqaçou araxu məcxuə arəpsəloit, xşə-raja aanaŭtueit.
 6. Akolnxara ialalaz ixnəqugara mariaxoit
 7. Eiçxa arŭeli aqaçara, eidkəl anərxaga mafənakua!
 8. Akolxoz aƳə eiçəŭxa sdeliŭəna (nardala): sdeliŭəna auəs razə, auəs raja acəup, aafara iaotoup.
-

~~ABM - 62~~
~~Keep - 1159~~

~~316~~

426

ABM-2042/10